

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V., Báthory-utca 24. szám.
Telefon: 155-62.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:
Égész évre 4, ½ évre 2, ¼ évre 1 P.

Budapest, 1936.

XVII. évfolyam, 3. szám.

Január hó 19.

Farsangi muzsikaszó . . .

Vizkereszt után nem is annyira a kalendáriumszínalók jóvoltából, mint inkább a természet rendje szerint következik a farsang, amit már a legrégebb korszakokban is a vidámság, a mulatozás idejének tekintettek. A napilapokban oldalszámra jelennek meg a bálitudósítások. Nincs társadalmi szervezet, amelyik ne rendezne farsang idején valamilyen táncmulatságot. Ezt a jó szokást, — jól lehet arra az alapszabályokban rendelkezés nincs — hűségesen betartják a Falu-Gazdaszövetség vidéki szervezetei is anélkül, hogy komolyságukból, tekintélyükből valamit veszítenének.

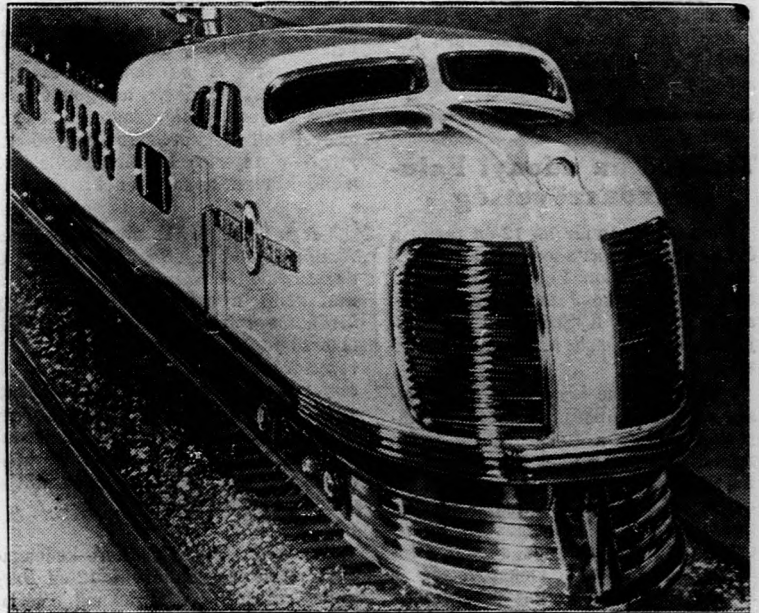
Eszünk ágában sincs, hogy a falusi gazdatársadalom bármelyik szervezetét azért kárhoztassuk, hogy farsang idején, vagy bármikor falai közt felcsendül a muzsikaszó. Ellenkezőleg. Egy-egy jól megrendezett s jól sikerült multság azt jelenti, hogy az illető szervezet falain belül mégis csak van valami pezsgő élet. Jaj az olyan szervezetnek, ahol a komor csend, vagy pedig az örökös elégedetlen mormogás lett urrá, ahol az emberek már nevetni és mosolyogni is elfelejtettek. Bármily keserves is az élet, bármily súlyosak is a gazdasági viszonyok hazánkban, odáig még nem jutottunk, hogy az állandó keserűség legyen urrá. Farsang van, tehát farsangoljunk. Hadd szóljon az a farsangi muzsikaszó mindenhol.

A farsangnak egyébként is ösidőktől fogva a legtöbb országban nemzetpolitikai szempontból van nagy jelentősége. A farsangi multságokon szokott összeismernedni a mindkét nembeli fiatalságnak az a része, amelyik már megérett arra, hogy a szülei hajlékból kiröppenve, új fészket verjen magának. A farsang az eljegyzések, házasságkötések ideje. Ha már most ebből a nézőpontból vizsgáljuk a kérdést, meg kell állapítanunk, hogy nekünk már évek óta

szükségünk van vig, muzsikaszótól hangos farsangokra. A magyar népek, magyar fajnak szaporodnia kell. Sajnos, a mostoha gazdasági helyzet az új fészkek rakását, a családalapítást is nehezéte. A legények nehezen szánják rá magukat a leánykérésre, még a leányok is nehezen gondolják rá magukat, hogy neki-vágjanak valami bizonytalan jövőnek. Pedig hát még eddig nem igen tudták megcáfolni azt a közmondást, hogy megosztott gond csak fele gond; megosztott teher, csak félteher. Az erők egyesítésével könnyebb az élet terhet viselni. A farsangi muzsikaszó, a táncokozta hevület valahogy mégis csak meghozza, jobban mondva megcsokorozza a fiatalok bátorságát, így mégis könnyebben jönnek létre a házasságok.

Vig, muzsikás farsangra tehát még nehéz időkből is szükség van s ezért csakis a kákán csomót keresők kárhoztatják ma, ha a fiatalság úgy városban, mint falun nap-nap után táncra perdül. Legyünk hát vigak, szóljon a farsangi muzsikaszó!

Azután még egyet véssünk figyelmünkbe. A falusi táncmulatságok legtöbbjét a jótékonyág jegyében szokták rendezni. Bizony-bizony a legtöbb falusi gazdakör, népkör, fiókszövetség könyvtára, felszerelése hiányos, a falusi gyermekek lábbelije, ruházata rongyos. A könyöradománygyűjtő iverke ma már nehezen mozdul meg az adakozó kéz. Ellenben, ha valaki a pénzéért egy kicsit mulathat, szórakozhat, szívesen ad dupla pénzt is, hogy abból

„Áramvonalas” mozdony az amerikai vasutaknál

jóteknycélra is jusson valamicske.

A farsangi mulatságok legyenek vigak, de ne fadjuljanak el. Jobb tehát, ha a farsangi mulatságok rendezését különösen faluhelyen erkölcsi tekintéllyel rendelkező olyan testületek veszik át, mint amilyenek Szövetségünk fiókszervezetei. Adjanak ezek a szervezetek alkalmat arra, hogy a mindkét nembeli ifjuság egymással összeismerkedjék s összebarátkozzék, hogy azután egy-egy jól sikerült farsangi mulatságnak minél több eljegyzés, házasság legyen az eredménye. Ezért hirdetjük hangosan innen a központból: hadd szóljon csak vigan az a farsangi muzsikaszó! Mulassunk, vigadjunk, most van az ideje!

Járásí értekezletek Marcaliban és Tatán

Január hó 8-án a marcali járás, *Sayhmeister* Pál dr. főszolgabíró vezetésével tisztí értekezletet tartott a járás negyven községének bevonásával. Az értekezleten a községi vezetőkön kívül megjelent *Közszeghy* Antal esperes-plébános is.

Január hó 11-én Tatán, ifj. *Revitzky* István dr. főszolgabíró elnökle alatt a tatai járás harminckilenc községe értekezletet tartott. Mindkét értekezleten a Falu-Gazdaszövetség képviselőiben *Szekerés* László dr. h. igazgató vett részt. Jelen voltak a levente-, lövészegyesület és a vármegye képviselői, továbbá a gazdasági felügyelő is. A Falu-Gazdaszövetség legújabb akcióinak részletes ismertetése után mindkét értekezleten kimondották, hogy a Szövetséggel a jövőben még szorosabb kapcsolatot tartanak fenn, mert a mai időkben üdvösek és fontosnak tartják működését.

Tízéves az adonyi Falu-Gazdaszövetség

Vasárnap, január hó 12-én tartotta évi közgyűlést az adonyi Falu-Gazdaszövetség *Simon* Ferenc kiszgazda-elnök és *Tremkó* József főjegyző vezetésével mellett. A Szövetség központját *Szekerés* László h. igazgató képviselte.

Simon Ferenc ismertette a Szövetség tízéves munkáját, majd elhatározták, hogy a fiókszövetség tízévi fennállását ünnepélyes keretek között fogják megünnepelni május első hetében. Előkészítő bizottságot is választottak, mely a központtal egyetértőleg rendezi meg az adonyi falunapot. Az adonyi fiókszövetség a közpöt legerősebb gazdaszervezete, melynek munkássága jótékonyan érezteti hatását a földmivestársadalom minden rétegének javára.

BELPOLITIKA

A törvényhozás szünete folytán a belpolitikai események legnagyobb része az újságok hasábjain zajlik le. A miniszterek, főleg *Gömbös* Gyula miniszterelnök nagyrontosságu karácsonyi nyilatkozatával egyidejűleg nyilatkoztak a kisebbségi pártok vezetőire is. Új dolgot egyik se igen tudott mondani, azonban hát a politikai becsületnek első feltétele az, hogy mindenki a maga igazát vitassa. Igaza azután természetesen annak lesz, akinek ténykedéseit a siker koronázza.

Sok szó esett a lapok hasábjain arról is, hogy a *Nemzeti Egység Pártjánál* nagy változások lesznek. Különösen arról folyt a nóta, hogy jövőben megváltozik a pártszervezés mai módja, amit *Marion* Béla főtítkár irányított, sőt még a párt vezetősege is meg fog változni. *Gömbös* Gyula miniszterelnök e tárgyban legutóbb hivatalosan nyilatkozott s kijelentette, hogy *semmiféle változás nincs tervbeveve*. A nyilatkozat egyébként megadja a teljes elégtelt a párt főtítkárának is, egyben kijelenti, hogy a pártszervezés továbbra is az ő általa jóváhagyott alapelvek alapján fog folyni, teljesen függetlenül a közigazgatási hatóságoktól.

Mikecz Ödön dr. miniszteri osztályfőnök, a miniszterelnökség sajtóirodájának új vezetője, — mint már megirtuk — elfoglalta hivatalát. Ez alkalommal a napilapok politikai munkatársai is üdvözölték őt. Az üdvözlőbeszédre adott válaszában az új sajtófőnök kijelentette, hogy tiszteletben fogja tartani mindenkinek egyéni meggyőződését, de ezzel szemben elvárja, hogy az ő egyéni meggyőződését is mindenki tisztelje. Tiszta eszközökkel, a gondolatok tiszta erejével és igazságos mérlegelésével kell megkeresnünk a jövő utjait, — fejezte be megszívlelésre méltó szavait a sajtófőnök.

Varga Imre dr. az állami számvevőségek új elnöke elfoglalta hivatalát. Székfoglaló beszédében azt a feltűnést keltő nyilatkozatot tette, hogy *kívánatos volna a számvevőségek ellenőrző jogát a vidéki városok, törvényhatóságok gazdálkodására is kiterjeszteni*. Feltűnő e nyilatkozat, mert szinte egyidőben mossák néhány vidéki város rossz gazdálkodásának a szennyesét. *Varga* Imre gondolatának megvalósítása talán üdvös változást hozna ezen a téren is.

Winchler István dr. kereskedelemügyi miniszter január hó 12-én Berlinbe utazott. Utazásának célja, hogy a magyar-német gazdasági kapcsolatokat kímélyítse. Közöljük ez öröndetes hírt, mint annak a jelét,

hogy a kormány céltudatos kivitelitörekvései lassan megtermik a gyümölcsüket, mert hiszen abban mindenki egyetért, hogy ha mezőgazdasági termékeink fölöslegét sikerül tisztességes áron külföldön elhelyezni, úgy az hatással van a belső árképződésre is.

A kereskedelemügyi minisztériumban felállították az *Országos Magyar Idegforgalmi Hivatalt*, amelynek elnökévé *Tormay* Géza államtitkár nevezték ki. Aki ismeri az idegenforgalom jelentőségét, az kétségtelesen helyeselni fogja, ha annak egyseges irányítása egy kézbe kerül. Az új hivatal felállításánál öröndetes tény az is, hogy semmiféle új költéségtöbblettel nem fog járni.

Egy másik öröndetes hírről is hírt adhatunk. Most tették közzé az államháztartás novemberi mérlegét. Eszerint novemberben az államkincstár 24 millió pengővel többet vett be, mint amennyi a kiadás volt. A nehéz gazdasági helyzetben kissé meglepő, de mindenesetre biztató jelenség ez.

Öt szem krumpli...

Az egyik budapesti egyházközség kebelében működő „Credo” férfiegyesület tagjai kimondották, hogy országos mozgalmat indítanak a munkanélküliség leküzdésére, s felhívják az országos központi elnökséget, tegye az összes egyesületek célkitűzésévé ezt a nagyon is időszerű gondolatot. Minden alkalommal és mindenütt követeljük a szociális nyomor főökának, a munkanélküliségnek, megszüntetését. Szüntessék meg az álláshalmozásokat. Valóítsák meg a 40 óras munkahetet, hogy a fiatalok minél előbb munkához, álláshoz és keresethez jussanak. Vezessék be a hatósági üzemkénél a családi munkabért, hogy a gyárak és vállalatok előtt jó példával járjanak. A státuserendezés alkalmával az állásokat ne csökkentsek, ha már szaporítani nem tudják.

Ez a gyönyörű elgondolás valóban a legteljesebb és általánosabb helyesséssel találkozik. Kívánatos volna, hogy a credoisták hatalmas katolikus férfítáborra és annak vezetésére, de egyeb felekezeti magyar testvéreink is, valamennyien mindent elkövetnének, hogy ezt a veszedelmes körököt az élő nemzet testéről mielőbb eltávolítsuk. Ami pedig a legfőbb, a hatóságok működésétől elvárjuk, hogy életrevaló és kényerlet jelentő intézkedésekkel vegye elejét további elharapózásának. Mert nincs az a gyönyörű beszéd és virágos ígélet, amely a korgó gyomort meg tudná tölteni, de jóllakni a legfeketebb rozskenyérel is lehet. Öt szem krumpli pedig többet ér, mint hat javaslat...

Umberto olasz trónörökös,

akit most neveztek ki az olasz legfelsőbb haditanács tagjává.

VILÁGKRÓNIKA

Az olasz-abesszin kérdésben, illetleg a keletafrikai háború megszüntetésére irányuló kérdésekben a legnagyobb bizonytalanság uralkodott az elmúlt héten Genfben. A világsajtó vezető orgánumai különféle híreket közöltek arra vonatkozólag, hogy már megindult és milyen alapon indul meg az új békeközvetítés, ezeket a híreszteléseket azonban az illetékes tényezők mind megcáfolták. Napokig tartotta magát az a hír, hogy a békeközvetítésre irányuló kezdeményezést Belgium ragadta magához és egyes tekintélyes lapok azt is tudni vélték, hogy a belga anyakirálynő áll az új béketárgyalások mögött. Olasz kormánykörök azonban erélyesen cáfolják ezeket a híreszteléseket, sőt a belga kormány is kijelentette, hogy semmi tudomása sincs ezekről az állítólagos kezdeményezésekről.

Ezzel szemben ténynek látszik az, hogy a Népszövetség a kórolaj-tilalom kérdésében való döntést bizonytalan időre elhalasztotta. Ténynek látszik az is, hogy angol és francia részről újabb tárgyalások indultak meg, amelyek a kölcsönös segélynyújtás kérdésében kívánják a két hatalom álláspontját leszögezni. Nyugtalanította a diplomáciai közvéleményt az is, hogy a francia Földközi-tengeri hajóraj éppen most tart hadgyakorlatot, még pedig közösen az angol hajórajjal, miután ez a hadgyakorlat veszedelmesen hasonlít egy flottatüntetéshez, amelyet a két nagyhatalom

látszólag Olaszország figyelmeztetésére éppen azon a tengeren tart, amely a jelen helyzet mellett Olaszországot a legközelebről érinti.

Az angol külpolitika sikerével kell feljegyezni azt is, hogy az érdekelt tengeri kishatalmak úgy látszik valamennyien megállapodtak Angliával abban az irányban, hogy kikötőiket szükség esetében bázisképpen az angol hajóraj rendelkezésére bocsájtják. Erre lehet következtetni például az

angol flottának a görög vizeken tett látogatásából is.

A hadműveletek a keletafrikai harctéren beállott esős évszak ellenére is tovább folynak, ha jelentékenyebb tevékenységről nem is számolhatunk be. Az abesszin haderők továbbra is támadásra készülnek az olasz csapatok ellen, de Badoglio tábornagy jelentése szerint az olasz tüzéség megsemmisített több gyülekező abesszin hadcsoportot.

A tahitófalusi háztartási tanfolyam záróvizsgálója

Jó bizonyítványt vettek háza a jövő háziasszonyok

Szép ünnepség zajlott le a tahitófalusi kulturházban január hó 12-én, vasárnap délelőtt, amelyre évek mulva is bizonyára büszkén fognak visszaemlékezni a falubeliek.

A Falu-Gazdaszövetség közbenjárására a földművelésügyi minisztérium által rendezett hathetes háztartási vándortanfolyamnak a záróvizsgálójára gyűlt össze a falu lakossága a kulturház hatalmas előadótermében. Kipirult arccal ültek az első sorokban a vizsgára jelentkezett leánykák, Tahitófalua jövődi háziasszonyainak mintacsapata, mögöttük a szülők, testvérek szorongtak, meg a szomszéd falvakból ájtött érdeklődők, hogy meghallgassák, mit tanultak, gazdasszonyi erényekben mily mértékben gyarapodtak a növendékek.

A záróvizsgán Banke Antal gazdasági tanár, a földművelésügyi minisztérium gazdasági szakoktatási osztálya által kiküldött vizsgabiztos elnökölt. A vármegyei gazdasági felügyelőség képviselőjében megjelent Kiss Endre gazdasági

felügyelő, a Falu-Gazdaszövetség képviselőjében pedig Kánya Terézia, a Szövetesség női szakosztályának előadója. A faluvezetők közül ott voltak: Kontra János községi főjegyző és neje, Straub Gyula aljegyző, Vaczó András községi bíró, Ecsedi Aladár ref. lelkész és neje, Kocsis Lajos rk. plébános, Baranyay Sándor igazgató-tanító és neje, Mesterházy Béla dr. községi orvos és neje, Bors Mária és Fülöp Mária tanítónők, Sós Jenő írodatiszt, azonkívül eljött az ünnepségre Kővess János dr. kormányfőtanácsos és neje (Tahi), Régiusz Lajosné tanítónő (Leányfalu), Benke Ilona postamester (Tahi), Király Zoltán tanító (Pócsmegeyer) és még sokan mások.

A Magyar Hiszekegy elmondása után Laczkó Lujza okl. gazdasági tanárnő, a tanfolyam vezetője, üdvözölte a megjelenteket és köszönetet mondott a faluvezetőknek megértő támogatásukért, majd Banke Antal vizsgabiztos nyitotta meg közvetlen szavakkal a záróünnepélyt.

— Jó gazdasszonyok lenni mindig nehéz volt, — mondotta többek között — még a régi jó békeévekben

Katonai intézkedések Egyiptomban

Az olasz-abesszin háború és az olasz-angol feszültség Egyiptomra irányítja a figyelmet. Éppen ezért az angol hatóságok széleskörű katonai intézkedéseket fogantatosítottak a veszélyeztetett területeken. Képünk a tenger közelében fekvő Sidi Bisr sátoortábor mutatja be, drótakadályokkal körülvéve.

is, amikor pedig a családtagok részére bőven nyílt munkaalkalmam, a termést könnyen és jól lehetett értékesíteni s a gazda mindig megtalálta számítását, a háziasszonynak tehát csak a jövedelem helyes beosztására és a szükségletek időben történő beszerzésére volt gondja. Ma azonban, mikor a háztartás szükségleteit jóformán a semmiből kell előteremteni, nem elég, hogy az asszony értsen valamit a háztartáshoz, hanem nagyon fontos, hogy olcsón tudjon üzletet és tápláló ételeket készíteni, hogy idejét jól tudja beosztani és úgy gazdálkodjék, hogy a háznál semmi kárba ne vesszen. Fokozott jelentősége van éppen azért a mai nehéz időkben a háztartási tanfolyamoknak, ahol a falusi leányoknak alkalmuk nyílik szakszerű vezetés mellett elsajátítani mindazt, amire egy jó gazdaasszonynak szüksége lehet.

A vizsgabiztos megnyitó szavai után *Luczkó Lujza* vezető tanáróna a háztartástan, tejgazdaságtan és sertéshizlalás körébe vágó ismeretekből kérdezte ki a növendékeket; *Nagy Erzsébet* segédtanáróna a kertészet, baromfityénésztés és neveléstantól; *Mesterházy Béla* dr. községi orvos, a tanfolyam felkért előadója pedig egészségtantól vizsgáztattott. A feladott kérdésekre a növendékek csaknem kivétel nélkül bátran, biztosan és igen értelmesen feleltek, tanúságot téve a hathetes tanfolyam alatt szerzett kitünő felkészültségükről.

A vizsgáztatás után, melynek szép eredménye a megjelent szülők és érdeklődők körében általános megelégedést és örömet keltett, *Kövess János* dr. kormányfőtanácsos szóialt fel és meleg szavakkal méltatta a tanfolyam tanáróneik nagyszerű munkáját, köszönetet mondva egyúttal a vizsgabiztosnak is.

Ezután *Kánya Terézia* a Falu-Gazdaszövetség női szakosztálya nevében mondott köszönetet a tanfolyam vezetőségének, annak a reményének adva kifejezést, hogy a Szövetség kézimunka-, háziipari és játékkészítő tanfolyamain a jövőben még sokszor együtt fognak dolgozni a tótfalusi leányok lelkes csapatával.

Banke Antal elnök zárószavai után *Ferencz Zsófia* tanfolyami növendék mondott köszönetet leánytársai nevében a földmívelésügyi minisztériumnak és a Falu-Gazdaszövetségnek a tanfolyam megrendezéséért, majd a bizonyítványok kiosztása következtetett s ezzel a Hiszekegy hangjai mellett a tóthfalusi háztartási tanfolyam szóbeli vizsgája végétért.

A megjelentek ezután a záróvizsga kiállítását tekintették meg, ahol az izlésesen tállalt különféle húsételek, tésztafélék és torták, továbbá szebbnél-szebb magyaros kézimunkák, fehérnemű és ruhafélék tettek bizonyágot arról a sokoldalú gyakorlati kiképzésről, melyben a tanfolyam növendékei részesültek

K. T.

Az Olaszországot járt összes gazdajajjakhoz!

A karácsonyi és újévi ünnepek alkalmával az Elnök Ur Ónagyméltóságához és hozzám intézett meleg soraitokat köszönjük és szívből viszonzozzuk. Baráti meleg érzéssel szorítom meg a kezeteiket azzal, hogy az idei esztendőben hasonló lelkesedéssel dolgozzatok a haza, a falu és a Szövetség érdekében. Olyan időket élünk, Fiuk, amikor mindenkinek meg kell tenni a maga kötelességét ott, ahol van. Új gazdanemzedékre van szükségünk, amely célkitűzéseinek tengelyébe a hazát és a kötelesegteljesítést teszi. Bármily nehéz helyzetben van közületek egyik-másik, csüggednünk sohasem szabad. Érezzétek mindig, hogy Veletek vagyunk és segítünk az élet megpróbáltatásait legyőzni.

A mult évfolyamból egypáran még mindig hallgatnak! Lehet, hogy időközben a címük változott és így a *Vasárnap* nem jut el hozzájuk. Utána nézünk és várjuk jelentkezésüket. Leveleitekből látom, hogy nem hiába küldtünk ki benneteket Olaszországba. Az ott töltött idő maradó nyomokat hagyott lelketekben. Előre tehát, Fiuk, a megkezdett uton. Az összefogásban és fegyelmezettségben hihetetlen nagy erő van!

Üzenetek

Fodor János (Nagyréde): Soha jobb hírt nem olvastam, mint azt, amelyben közlöd, hogy négy előadást tartottál olaszországi tapasztalataidról. A tudás arra való, hogy közöljük többi embertársainkkal. Csak szorgalmasan, kitartással dolgozz s meglátod, hogy hamarosan köréd gyűlnek a jószándékú fiatal gazdák. Helyesen írod, hogy a Szövetség híj katonája maradsz és annak érdekében minden alkalmat megragadsz, hogy az öntudatos gazdák tábora szaporodjék. Üdvözöllek. — **Orgel Gyula** (Kaposvár): Pontos értesítéseteket vettük. A „Népfőiskolai Széchenyi Szövetség” előadásai roppant fontosak, azokat látogasd és igyekezz tevékenyen résztvenni a Szövetségben, mert hiszen a jövőt munkáljátok ki. Könyvem minden valamirevaló könyvtárban megvan. Azt hiszem, használnál forgatható. Szerencsés kívánataidat köszönöm és szívből viszonzom. — **Csaba Zoltán** (Makó): Igéretedhez híven várom leveleket. Sokáig hallgattál. A makóaktól sokat várok! Olaszországból érdeklődtek utánad, ami nekünk nagy örömet okozott. — **Álmosdy Péter** (Makó): Ugy látszik, téged a jó Isten különösen szeret, mert folyton megpróbáltatások elé állít. A hitvány agyag a tizen lesz rubinttá. A sorscsapások edzik meg az embert. Bizz továbbra is az isteni Gondviselésben és azokban, akik sorsodat figyelik és irányítják. Talán sikerül Téged is révbé juttatni. Februárban nagyon szívesen tartok egy előadást Makón is. Ebben az ügyben írok Ring Béla főjegyző urnak. Magammal viszek egy háromezer méteres olasz filmet, melyet levetítünk. Lépjétek érintkezésbe a fő-

jegyző urral. Tamásy várom, még nem jelentkezett. Sohasem zavarás leveleidet. Köszöntelek. — **Szailler Lipót** (Budaörs): Ugy látom, a hazát szolgálod, ezért jelentkezéteit későbbben. Ott is mutasd meg, hogy pontos, fegyelmezett, kötelességtudó fiatalember vagy, aki a katonaságnál is éppugy megállja a helyét, mint Olaszországban. Ha időd engedi, — mivel Pesten vagy, — keress fel. Egyet-mást megbeszélünk. — **Vargay Lajos** (Egyházashetye): A névsort s a jókívánatokat köszönöm. Ha arra járok, kiszállok Hozzátk. Sürgetem ügyedet. A megjelölt fiutnak írok. Lépj érintkezésbe Róka Zoltán tanító urral, (Ispánk u. p. Örszentpéter); kiváló fiatalember. — **Kiss János** (Viszkek): Szomorúan olvasom, hogy beteg kerültél haza a katonaságtól. Hisszük, hogy a szülői gondoskodás talpraállít. Bizzál a jó Istenben. Ha egészségéged helyreáll és a katonai szolgálattal vége van, ugy ezt közöld velem, hogy valahova kinevezteszünk. Az ilyen kiváló tanítókra nagy szükség van a mi időkben. A „Vasárnap” közli, mikor jár le az előfizetésed. — **Álmosdy Béla** (Meggyszó): Megpróbálunk elhelyezni. Utánanézek a dolgnak. Talán addig is a szabocsai népművelés tudna alkalmazni. Írok Süle Dénes titkárnak. Ha tervem sikerül, ugy végleges álláshoz jutatlak, amit már régóta kiérdemeltél. Szüccsel találkoztam, ő most az Esterházy uradalomban van Badaacsonyan. — **Mindenkinek!** Az idei utra igyekezzetek magatokhoz hasonló derék fiatalembereket ajánlani. Nagyon szeretném, ha vidéketekről minél többen jelentkeznétek. Gondoskodjatok az utánpótlásról, mert csak így leszünk erősek. A jelentkezést már most meg lehet nálam kezdeni. Mindnyájotokat szeretettel köszönt atyai jóakaratok:

SZEKERES LÁSZLÓ h. igazgató.

Jelentkezések a tenyészállatvásárra

Az országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár rendezőbizottságának a március hó 20—25-ik napjain tartandó kiállításon való részvétellel szóló felhívásaira az előző évek szép sikerű kiállításai előtt tapasztalt nagyfokú érdeklődést is meghaladó számban érkeztek be máris a jelentkezések. Az állattenyésztő gazdák érdeklődése különösen nagy arányokat öltött, mert az összes hazai neves nagytenyészetek és a fejlett köztenyészetek magukban foglaló tenyésztőegyesületek a tenyészállatok csoportjában siettek részvételüket biztosítani. Ennek következtében olyan nagy a bejelentések száma az összes tenyészállatcsoportokban, hogy előreláthatóan szükség lesz a mult évi tenyészállatkiállítás létszámához viszonyítva, a keretek bővítésére. A kiállítás bejelentési határidejét a rendezőbizottság (cime: Budapest, IX., Köztelek-u. 8.), a többi csoportokban február 1-ében és 15-ében állapította meg.

A magyar falu és a selyemtenyésztés

Mihók Ernő miniszteri osztálytanácsos, selyemtenyésztési miniszteri meghatalmazott előadása

II.

Az igazság kedvéért rá kell azonban itt mutatnom arra, hogy a behozatal legnagyobb része 1925—30. évek között történt s azóta a selyemárak behozatala fokozatosan csökkent, úgy, hogy például é tiz év alatt a legnagyobb behozatali esztendő 1928 volt, amikor 5.964 mm selyemárut hoztak be 47.352.000 pengő értékben, de már például az elmúlt évben, 1934-ben, mindössze 2.310 mm áru jött be 1.475.000 pengő értékben.

A behozatal csökkenése részben a megfelelő kormányintézkedések, részben a valutáris viszonyokra vezethető vissza.

A kereskedelmi mérleg e nagy passzivitásánál, illetve pontosabban, a nagy selyembehozatalnál önként felvetődik az a kérdés, mi az, ami a selymet, illetve a selyemárukat annyire kívánatossá, ennyire vonzóvá teszi. Erre csak azt mondhatom, jól lehet a selyem, a valódi selyem luxuscikkné van deklarálva, de nincs a világnak az a textilanyaga, amely annyira egyesitené magában a szépet és a hasznosat, mint a selyem. Széppé teszi fénye, lágyága, simulékonysága, megnyerő, ragyogó külseje, hasznossá a tartóssága, gyűrhetetlensége, szinte elpusztíthatatlan volta s az, hogy viselete rendkívül kellemes és egészséges. A selyem tartósságának bebizonyítására nemcsak történelmi példákat, hanem a saját tapasztalatomat mondom el.

Évekkel ezelőtt, amikor még nem foglalkoztam a selyemtenyésztés problémáival, tehát nem foghatta rám senki, hogy elfogult vagyok ebben a tárgyban, résztvettem itt Budapesten a Kerepesi-temetőben egy 50 éve elhunyt nő exhumálásán. Amikor a sirt felbontották, illetve a földet kiásták, s lekerültek a sírásók a koporsóhoz, mely bádoggal volt, a bádoggal teljesen szét volt málva, azt a rozsdá teljesen megemésztette, úgy, hogy könnyűszerrel távolították el a szétmállott fedelet, a koporsóban pedig ott feküdt teljes egészében a fekete selyemszoknya, benne az elhunyt csontjaival. Azt hiszem, ha nem félték volna a sírásók a hullámérgezés-től, úgy talán el is vitték volna. 50 éve feküdt tehát az a selyemszoknya elásva a földben és nem pusztult el.

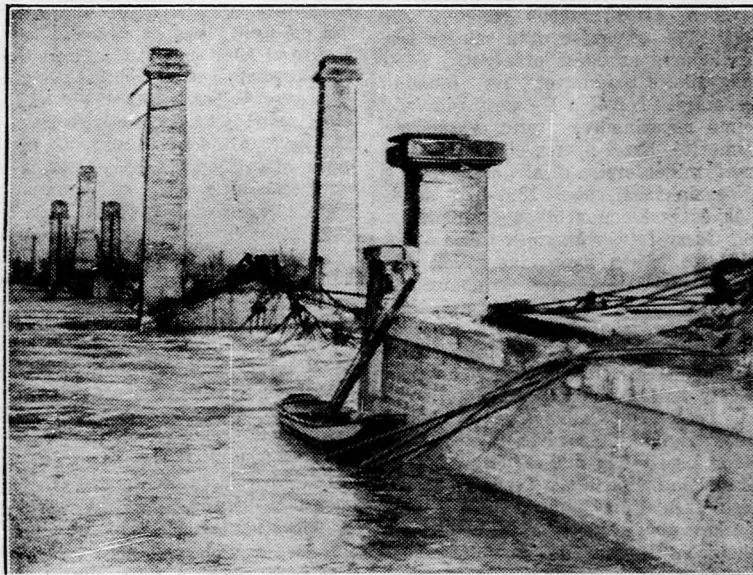
De menjünk mosolygósabb tájra, utazzunk le csak Tolnába, a selyemtermelés ősi fészkebe, kivált a Sárközbe, ahol családról-családra örök-

lődnek a 100 évesnél idősebb selyemszoknyák, amelyek ma is olyanok, mintha ma csinálták volna. De ha valaki még ezek után is kételkedne a selyem tartósságában és értékállanóságában, úgy utazzék el Pannónhalmra, s nézze meg a Bencés-rendházban Szent István király selyempalástját, amelyet 934 esztendő vasfoga sem tudott elpusztítani.

Hogy pedig a selyemfehérnemű viselése milyen egészséges, arra nézve érdekes megfigyelést csináltak most Amerikában az orvosok. Egy nagy áruház alkalmazottainál a munkabírást vizsgálva, arra a meglepő felfedezésre jutottak, hogy azok az alkalmazottak, akik selyemfehérneműt viseltek, sokkal jobban bírták a munkát és sokkal üdőbbek voltak, mint a többiek. Ezt annak tudták be, hogy a selyem igen rossz elektromos vezető lévén, a testből kiáradó elektromosságot nem engedi ki s így a selyemfehérneműt viselők nem merülnek ki olyan gyorsan, mint azok, akik vászon, len vagy gyapju, vagy más textilneműt hordanak. Hogy a selyem tényleg milyen rossz elektromos vezető, azt igazolja az, hogy mikor a selyembálákat összehúzzák s így préselve szállítják (például Japánból Amerikába), igen gyakran öngyulladás áll elő. Az pedig köztudomású, hogy az elektromos huzalokat, főleg a kábeleket, selyemfonalba csavarják.

Visszatérve most már az előbbi tárgyra, ha kereskedelmi mérlegünk passzívumával szemben meg akarjuk tudni, hogy milyen volt a helyzet a selyemgubótermelésnél tiz év alatt, akkor tekintünk meg csak azt a statisztikát, mely a selyemgubótermelők számát és a termelt gubómennyiséget tünteti fel.

E kimutatásnál elsősorban rámutatunk arra, hogy a háborút megelőzőleg, tehát még a boldog Nagymagyarország idejében, az utolsó tiz évben, tehát 1904-től 1913-ig bezárólag, évente átlagban 86.776 tenyésztő foglalkozott selyemgubótermeléssel és átlagban évi 1.576.923 kg gubót termeltünk. De már a háború alatt erősen visszaesett a gubótermelés, úgy, hogy 1915-ben 591.000 kg volt csak a termés. A háborút követő megcsontítással pedig, amikor hazánk gubótermelő Kanaánja, a Bácska és Bánát teljesen elveszett 1919-ben, amikor a kommün alatt a legrendezetlenebb viszonyok voltak, amint látjuk, mindössze 2497 egyén foglalkozott gubótermeléssel és csak 34.898 kg gubót termeltek. Újból kellett jóformán kezdeni — a kommün után — az egészet és szinte lépésről-lépésre haladva sikerült elérni, hogy 1929-ben, tehát tiz év múlva, már 20.914 tenyésztő 524.000 kg s 1930-ban, amikor a gazdasági és éghajlati viszonyok a legkedvezőbbek voltak a termelésre, a háború utáni évek legna-

Arviz által rombadöntött hid Franciaországban, a Loire folyón

gyobb termése volt, *mikor is 29.731 tenyésztő 772.000 kg gubót termelt.* 1924-től 1934-ig, tehát az utóbbi tíz év alatt, a gubótermés évi átlaga 482.000 kg-ot tett ki, tehát kerekén félmillió kg-ot, míg a háboru előtt ugyanazon a területen csak 370.000 kg gubót termeltünk, tehát a selyemtenyésztés ma intenzívebb, mint békében volt.

Külön meg kell emlékezni az 1935-ik esztendőről, mely a selyemgubótermelés fekete esztendeje volt, amikor is 24.765 jelentkezőből mindössze csak 16.163 termelt gubót és összesen csak 235.000 kg gubót termeltek, holott ilyen nagyszámu termelőnek rendes viszonyok között legalább is 700.000 kg gubót kellett volna termelnie.

A sikertelenség oka egyedül az időjárásban rejlett; tudniillik 1935 május 3-án, amikor a hernyók már ki voltak osztva, az eperfák mindenütt lefagytak s a fagyás május 18-án és 21-én folytatódván, a már fejlődésben lévő hernyók legnagyobb része eperfafevel-eeléség hiánya miatt elpusztult.

(Folytatjuk.)

Meghalt a „Gyimesi vadvirág” szerzője

A magyar szinpad irodalom egy régi, értékes munkása dőlt ki az élők sorából: *Géczy István*, az ismert népszinműíró és drámaíró, a Petőfi-Társaság tagja, az Országos Színészegyesület titkára hosszas betegség után 77 éves korában meghalt.

Géczy István 1859-ben, Borsodmegyében, *Alsóbrányban* született. A reáliskola elvégzése után színész lett és bejárta az egész országot. Több nagyszerű színművet írt *Blaháné* számára. Nevét a *Gyimesi vadvirág* című népszínműve tette országosan ismertté. Ezzel nyerte el a *Ruszt József* milléniumi díjat 1896-ban a Népszínháznál, ahol 1897-ben előadták és csakhamar ötven előadást ért el. Géczy István *huszonhat színművet* írt. Különösen nagy sikere volt *Rodostó* című történelmi színművének, amelyet *Lampérth Géza* társaságában írt. Az *erősebb* című opera szövegét *Vince* Zsigmond, a nemrég elhunyt kitűnő zeneszerző zenésítette meg. Géczy István halála osztatlan nagy részvétet keltett a magyar író- és művészlámpában. A főváros disztrikthelyet adományozott a magyar színész és irodalom halottjának és az Országos Színészegyesület január 10-én d. u. 3 órakor temettette el a farkasréti temetőben. Ravatalánál a Petőfi Társaság részéről *Pekár Gyula* mondott búcsuztatót.

A csengődi hármás ikrek

Ifj. Földi Andrásné és gyermekei: Miklós, András és Éva.

A csengődi hármás ikrek...

Humoros gyermekmesék vidám rajzolói úgy szokták az apróságoknak a gyermekek születését szemléltetővé tenni, hogy hosszalábu gólyát rajzolnak, amely íci-pici pólyás babát tart a csőrében, s valamelyik jámbor ház felé igyekszik. Annak a művésznak, aki a csengődi hármás ikrek történetét akarná illusztrálni, ugyancsak hosszucsörű gólyát kellene pingálnia, mert két leányt és egy fiú gyereket helyezhetne egy csőrbe, ami nem közönséges teljesítmény a legszorgalmasabb és tehetségesebb gólyától sem. Alig száradt meg a festék a „Vasárnap” mult heti számán, amely az *amerikai négyes ikrek-ről* adott hírt, most újabb eseményt kell jelentenünk, de ezúttal a *magunk háza tája szolgált* a nagy szenzációval. *Csengődön* karácsonykor a gólya hármás ikreket hozott ifj. *Földi András cipészinas feleségének*. A fiatal anya csillogó szemmel erősítgeti, hogy a Jézuska küldte őket. Ami körülbelül igaz is, mert a kis apróságokkal együtt a boldogság és gondtalan élet is beköltözött a Földiek házába. Annyi pénz, csecsemőkelengye és más egyéb ajándék érkezik a kis újszülöttek részére, hogy a nagyszülők is jól élnek belőle. Mert nem igaz az a nemzetrontó híresztelés, hogy a sok gyermek gond, bánat és nyomorúság. Igen sokszor és majdnem minden esetben a tiszta öröm és boldogság szülőforrása is. Aki nem tudja és hiszi, látogassa meg a csengődi újszülöttek egyszeri és megelégedett fészekét. *Földi András* 25 éves cipészinas, aki csak másfél év mulva fog felszabadulni és keresethez jutni, egyszerre három kenyérkeresőt is kapott: két leendő magyar huszárt és egy nevetszemű menyecskét.

Ami azonban egyelőre messze van, mert most még csak három kilósa egyenként és fejenként. De ami késik, nem múlik. Fő, hogy a boldogság már itt van. Földiékől elröppent a gond. Messze szállt vele a gólya, s belejött valami szlkes

tóba. S felszabadult csőrével vígan kelepeli a nagy újságot, hogy a fiatal, alig huszonegy éves *Dózsa Rácz* Mariskának egyszerre hármás ikrei születtek. Hát meg is indul a hirre a környék, s van olyan bucsujárás a ház körül, hogy a főnyeremény sem vonzana többet. Ki tudja, talán az is?

Emberek sorsát Isten intézi. A kis *Földi-csemelket* a Jézuska hozta. A boldogságot és örömet is bizonyára arra a kis mennybéli szekerre csomagolták az angyalok.

Jelentékenyen fokozódni fog a vonatok gyorsasága

A MÁV január hó 1-től új jelzéseket használ, amelyekből a sebesség fokozását várja. Eddig a szemaforok és jelzőlámpák zöld színe lassításra kötelezte a vonatokat. Ennek helyébe most *sárga színt* használnak. A fehér szín szabadpályát jelzett, amire ezután a *zöld színt* használják. A *piros szín* ma is megállásra figyelmezteti a vonatot. Ujítás még a *kettős sárga fény*, amely arra figyelmeztet, hogy a vonatnak 200 méteren belül meg kell állania.

A reform bevezetésével kapcsolatosan azt remélik, hogy ezeknek a külföldön kitűnően bevált új jelzéseknek bevezetése után, ha már meglesz a kellő gyakorlata a személyzetnek, a személyes vonatok az eddigi 50–55 kilométeres gyorsaság helyett 70, a gyorsvonatok 80–85 kilométeres sebesség helyett 110 kilométerrel fognak közlekedni. A tehervonatok eddigi 30 kilométeres sebességét 45–50 kilométerre fogják fokozhatni. A vicinálisok pedig a mai 30–35 kilométer helyett 50–55 kilométeres sebességgel fognak haladni óránként.

ADÁS-VÉTEL

Szőlőtelepítők különös figyelmébe! Szőlőoltványok közönséges és különleges fajokban, ugyszintén gyökeres és sima hazai vesszők, telepemen a legolcsóbban megrendelhetők. Szaktanácsokkal és a szőlőtelepítésre vonatkozó irányelvekkel ellátott legújabb nagy képes árjegyzékemet feltétlenül kérje, díjmentesen küldöm. **Cím: Tóth János, Gyöngyös. Postafiók 82. Szőlőtelepe és lakása: Vissontai szőlőhegy.**

Vennék 20 kilogram 98% tisztaságu csiraképes nyulszapukamagot, lehetőleg termelőtől, ármegjelöléssel. **Cím: Csabai István, Tiszafüred, Belső kertsor-ut 52. (Heves megye.)**

Mutasd meg ismerőseidnek is a VASÁRNAP-ot!

NEMZETGAZDASÁG

60.4 millió pengő kiviteli többlet
1935-ben

A Központi Statisztikai Hivatal most hozta nyilvánosságra a mult év december havának külkereskedelmi forgalmáról szóló kimutatást, amelylyel most már teljes kép alakult ki az egész elmúlt év külkereskedelméről. A kimutatás szerint az elmúlt év külkereskedelmi forgalma 60.4 millió pengő kiviteli többlettel zárult, egymillió pengővel többel, mint az 1934-es év külkereskedelmi forgalma. Komoly eredményt jelent ez, tekintettel az 1935-ös év eleji csapásaira, amelyek az ország mezőgazdaságát rendkívül érzékenyen sujtották s azt bizonyítja, hogy külkereskedelmi politikánk eléggé rugalmas ahhoz, hogy az ország külkereskedelmi eredményét megfelelően alakítsa. Értékes ez az eredmény azért is, mert a külkereskedelmi aktivumot nem a behozatal csökkentésével érték el. *Ugy kivitelünkben, mint behozatalunkban Németország áll az első helyen, s Magyarország gazdasági történetében ez volt az első év, amikor nem Ausztria, hanem Németország a legfontosabb külkereskedelmi piacunk. A Németországgal lebonyolított külkereskedelmünk közel húszmillió pengő aktívummal zárult. A második helyen Ausztria áll, a harmadik helyen pedig Olaszország.*

Félmillió mázsával növekedett az ipar szénfogyasztása novemberben. Magyarország szénbányái 1935 novemberében 8.190 ezer mázsa szén termeltek, amivel több mint egymillió mázsával haladták meg az utolsó négy év november havának termelési eredményeit. Külön említést érdemel, hogy a magyar ipar szénfogyasztása 1935 novemberében félmillió méter mázsával több volt, mint az elmúlt év hasonló időszakában.

A takarékpénztárak és bankok egyesülésének ülése. A takarékpénztárak és bankok egyesületének végrehajtó bizottsága Weisz Fülöp elnökle alatt ülést tartott, amelyen többek között a telepítési törvényjavaslatról is foglalkoztak. A bizottság elhatározta, hogy a törvényjavaslathoz vonatkozólag részletes memorandumban fogja kidolgozni észrevételeit.

Meghalt Jacobi Olivér dr., a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ügyvezető igazgatója. A magyar gazdasági és pénzügyi életnek nagy gyászosa van: meghalt Jacobi Olivér dr., a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ügyvezető-igazgatója. Váratlanul, 59 éves korában halt meg a magyar pénzügyi életnek ez az egyik legtehetségesebb alakja, aki munkájával jelentékeny szerepet töltött be az or-

szág pénzügyi életében. A gazdasági konszolidáció első éveiben Jacobi dr.-nak sikerült huszonegy millió dollár értékű magyar záloglevelet elhe-

lyezni Amerikában, ahol még két, összesen tizenhat millió dollár értékű kölcsönt is szerzett a magyar városok közlére.

Ahol a gyermeket hiába várja az iskolapad...

Egyikének mondják azt a kísérte-tiesen huhogó, szép népünk kipusz-tulását hirdető gonosz, kegyetlen, hal-lálsóhajos szót, amely a családrontó, csakis a temetőt gyarapító és a lel-keket is kárhözatba buktató, emberi és isteni törvényektől egyaránt til-tott titkos, szörnyű bűnözetét égetően megbélyegzi... Az édes gyermeki kacaj, gügyögés, játék, nóta, tánc, szívnyugtató édes szülei boldogság lassan, de biztosan kiperzselődik az ilyen Kainátoktól vert falvakból. A kénsárgára fakult, tőporödött „öre-gek” a „vagyont” összemarkoló rut, végzetes „majomszeretetükkel” hiába zsongatnak az „egykejüknek”, ha fiu, ha leány az — a kapzsiság, a számító istentelenség fekete éjszaka-ín, fekete büneiben fogantatván — ványadt, törékeny teremtések ezek. Hervadt szülei után az enyészet bün-tudatát és erőtlenségét öröklik s kép-telenekké válnak erős családok gvarapítására és fenntartására... Betel-jesedik rajtuk: „Az Isten nem ver bottal!” Házaik egymásután kihal-nak! Fertőzött javaik ebek harmin-cadján az életrealóbb, szaporább ide-genfajták kezére kerülnek, mert az „egyket” nyomon követi az „egyse”. Most a Tolnamegyei Ujság-ból a magyar vidéknek, a falunak ilyen megrendítő pusztulásáról olvastam egy a bibliai proféták szájába illő

írást. Költemény ugyan, de az egyik legszörnyűbb bibliai bün siratójának odailik. Fenkölt lelkü szerzője, *Gi-mesi József* alighanem tanító-ember? A helyi iskolában legalább is „Az ide-i első osztályt össze kellett vonni!” és „Sárköz: 1935 szeptember” címen írja minden igaz, becsületes, család-ját, nemzetét szerető magyarnak, fér-finak és nőnek nagy okulásul követ-kezőleg:

Üres teremben üres padok
a fiúiskolában.

— Igaz, hisz még mosolygó nyár van.

Azután lassan ősz lett újra
és gyűltek is a fecskék...

— Csak nem jöttek a gyerekecskék.

Az az osztály most fehér kripta,
az ajtaja mindig be van zárva.

— Nem zúg benne a gyereklárma.

Benne a padok mind koporsók:
benne ülnek azok a holtak,
akik már jöttek, éltek, voltak...

Csak éjjelkor van néha nesz bent.

Fény is esurran az ajtóreszen...

— Hisz csak a hold! — De hátha mégsem?

És búsan csengő csendes ének
hangjai szózába szállnak
az anyává nem lett anyáknak.

És felriadnak most a párnán
s a szívük dobban e gondoleira,
hogy: „Szőke lett volna, vagy barna?”

— „Fiu lett volna?” — „Talán lányka?”

— „Holnap az iskolába menne...”

— „Igen, ha akkor... hogyha lenne...”

De csitul az ének lassan...
Vad sötétség lesz, izgató csend:
A hold ezüstje szertefröccsen!...

Csengő gyermekhang kérdi halkán:

„Mért nem akartál anyám lenni?”

Aztán csend. Semmi, semmi, semmi...

Ezeknek közlése, hallása, olvasása után ugyan, hogy kívánjak én nektek sebb magyar jövőt, testvéreim?!

MÓRICZ PÁL.

Ötlábu borju

Egy németországi, Hamburg melletti gazdaságban látott napvilágot ez a borju, amely a legjobb egészségnak örvend.

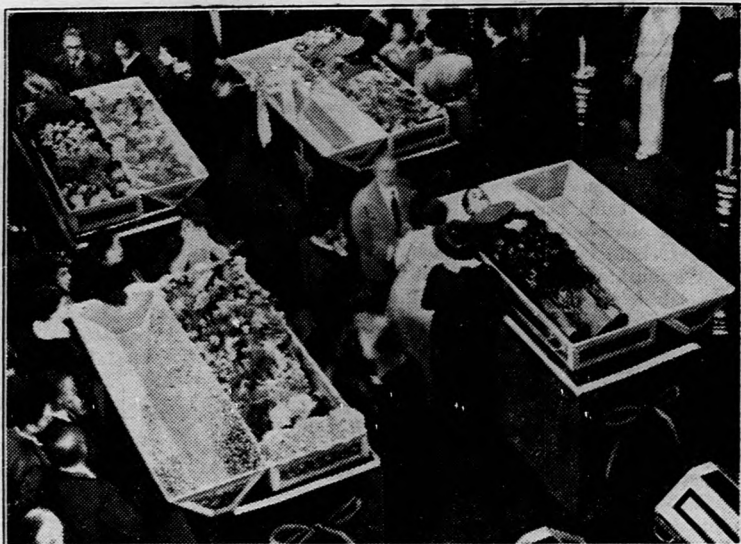
Jó hangszereken játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangú, igazán olcsón Reményi országos híru hangszertelepén vásárolhat: Budapest, VI/15., Király-u. 58—60. Kérjen díjmentes 51. számú árjegyzéket, ah-ból választhat.

SZÖVETKEZETI ÉLET

A kínai mezőgazdaság szövetségi újjászervezése

Távol keletről érkező jelentések szerint Japán mind erősebben terjeszkedik a kínai birodalomban és ott mindinkább berendezkedik arra, hogy iparának és mindjobbban szaporodó népességének megfelelő mezőgazdasági terményeket nyerjen. E célból Kína mezőgazdaságát is újjá kívánja szervezni. Kína — mint tudjuk — majdnem teljesen agrárállam, miután lakosságának több, mint 90 százaléka mezőgazda.

Az elmúlt esztendőben súlyos csapások érték a birodalmat: árvizek, polgárháborúk és az ezüst árának emelkedése. A mezőgazdaság válságának megoldása igen nagy nehézségbe ütközik. Az ország ugyanis teljes politikai és gazdasági zűrzavarban él és a termelés legszükségesebb tényezőjét, a hitelt nélkülözi, úgy, hogy elsősorban a hitelezést kellett megszervezni. A kínai kisgazdák több, mint 50 százaléka hiteltre szorult, mely hitel kielégítésére szinte kizárólag magántőke állt rendelkezésre, akik rövidlejáratú kölcsöneikért hatalmas kamatot szedtek. Így az adósok több mint 90 százaléka 20 százalékot meghaladó kamatot fizetett, 54 százaléka pedig több mint 30 százalék és mintegy negyedrész több mint 40 és 50 százalékos kamatot fizetett. Az elmúlt esztendőben két nagy kínai pénzintézet vette kezébe a hitelezést megszervezését és pedig olyképen, hogy a hitelezeteket szövetségek útján juttatta el az arra rászorulókhoz. E hitelszövetségi megoldás annyira népszerű lett Kínában, hogy ott egy-két esztendőn belül számuk a tízezeret is meghaladta, közel félmillió taggal. Természetesen a tagok száma ezeknél a szövetségeknél még nem túlságosan nagy. Vannak szövetségek, hol 30—40 tagot találunk csak és a nyújtott hitelek is leg többnyire 500 mexikói dollár alatt vannak (Kínában a mexikói dollár van forgalomban, melyből 1 dollár körülbelül 2 pengőnek felel meg), míg a legnagyobb része 20—30 mexikói dollár értékű. Rendes körülmények között a kölcsönök időtartama 6 hónap, hosszabb lejáratú kölcsönöket egyáltalában nem nyújtanak. A hitelszövetségek nagymérvű elterjedése arra mutat, hogy a vezetők megtalálták azt a helyes megoldást, mely a jórészt kihasználatlan levő kínai mezőgazdasági termelést tőkével el tudja látni. Fejlődésük gyors iramban halad előre, miután újabb és újabb hitelszükségletek merülnek fel, melyeknek kielégítésére a két nagy kínai pénzintézet újabb és újabb tőkét bocsát rendelkezésre.

Egy kommunista lázadás áldozatai Délamerika fővárosában, Braziliában.

SZIVÁRVÁNY

A légihajó

1914 augusztus végén, mikor híre jött, hogy az oroszok betörték Galiciába, csak két ezredünk állt velük szemben. Arról persze szó sem lehetett, hogy megütözköznünk a túlyomó ellenséggel, legföljebb csak arról, hogy feltartóztassuk addig, amíg a főcsapataink megérkeznek. Ez a pár nap rettenetes izgalmas volt. Ez az izgalom szülte az alábbi eseményt is.

Hogy az ellenséges kémeink félrevezessék, minduntalan masírozotunk. Egyszer kimentünk a faluból, máskor az ellenkező oldalán visszamentünk. A célja ennek az volt, hogy a kének azt higgyék, hogy mindig újabb és újabb csapatok érkeznek. Így ment három vagy négy napig.

A negyedik nap éjjelen furcsa dolog történt, amelyet a feleségizott idegek idéztek elő s az nemesek egyesek, hanem az egész tömegre átterjedt.

Táboroztunk... Csendes este volt, körülbelül kilenc óra. A sátorokban mindenki aludt, csak az ügyeltesek voltak ébren. Egyszer csak az egyik ügyeltes pipázgatás közben észrevesz valami nagyon fureszt a hegytetőn. Rögön közölte fölfedezését a társaival. Az ügyeltesek összenéztek, gondolkodtak, azzal az egyik lélekszakadva elrohant a parancsnokló őrnagy sátorához és lázasan jelentette:

— Őrnagy urnak alázatosan jelentem, ellenséges légihajó közeledik felénk.

Az őrnagy álmosan kiszaladt a sátorból és megállapította, hogy az ügyeltesnek igaza van, keleti irányból csakugyan száll a légihajó a tábor felé.

A riadó megtörtént. A tiszték halk szóval oktatták a legényeket, hogy vigyázzanak, egyetlen szó se legyen, mert a legkisebb lármával a hollétüket s akkor a légihajóról bombákat dobálnak rájuk. Ha pedig a légihajó följük ér,

vezényszóra megkezdik a tüzelést. A bakák lefeküdtek... Mély csend volt, még a lélegzésük is hallatszott. Minden szem a közeledő légihajóra tapadt.

A legnagyobb eszbenben egyszerre csak — mint a mennykőcsapás — az egyik szakaszból elbődül egy mély, basszus hang:

— Hiszen nem légihajó az, hanem a hold!

Halotti csend követte a megállapítást. Aztán kitért a kacagás. A szakaszok szó nélkül visszamentek sátraikba és lefeküdtek.

Ezalatt a hold — mert csakugyan az volt — teljes nagyságában előbujt a hegyek mögül és suvíj pófájával levi-gyorgott a táborhelyre...

NYÁRY ANDOR

Falunap lesz májusban Vajdácskán

A sárospataki főiskola faluzeminariumával kapcsolatban a Falu-Gazdaszövetség falunapot rendez a zempléni megyei Vajdácskán községben. Az előzetes megbeszélés január hó 12-én, vasárnap volt, melyen résztvett Ujszászy Kálmán teológiai tanár és Wittig Gusztáv dr., a Széchenyi Szövetség szakosztályi elnöke. A Falu-Gazdaszövetség részéről Wieser Béla központi titkár ismertette a falunap programját, majd az egybegyűltek nagy lelkesedéssel járultak hozzá a tervezethez és Lacsny Andor községi főjegyző közönte meg a község lakossága nevében a Szövetség áldozatkész és áldásos munkáját.

A falunap érdekessége lesz a bodrogközi népviselet felújítása, amely egy bokrétaünnepség keretében fog bemutatkozni. Az értekezlet egyhangulag úgy határozott, hogy a falunapot május 17-én, vasárnap rendezik meg.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A tarackbuza

irtására nagy gondot kell fordítani, mert nagyon szivós gyom, mely sok tápanyagot és nedvességet von el a kulturnövények elől. Sajnos, olyan egyszerű irtószert nem ajánlhatunk, mellyel egyszer s mindenkorra megszabadulhatnánk tőle, hanem csak több éven át, rendszeresen végzett gyomirtó talajmiveléstől várható siker. A tarackos tarlókat közvetlenül a termés lekerülte után azonnali alászántjuk, majd pedig 5—15 naponként ismételt az előző szántással keresztirányban sekély szántást (5 cm) végzünk, amelyet minden esetben fogasolás követ. Ezáltal a felső talajrétegben elhelyezkedő taracktövek egységét megbontjuk, a szétdarabolt földben levő hajtásokat részben a fogasolással teljesen eltávolítjuk, részben pedig azokat a felső kiszáradt talajfelszínre hozzuk és így meggyökeresedésüket akadályozzuk. Az esetleg korán kihajtó töveket pedig a következő szántás pusztítja el. A mélyebben fekvő gyökértörzsek és kifutók az őszi mélyszántással kerülnek a felszínre, ahol nehéz fogással vagy üledettebb boronával is összegyűjtődnek. Mivel a tarack földben levő hajtásainak ismételt felszaggatását, valamint a földfeletti hajtásainak beárnyékolását nehezen tűri el, ezért a vetésforgóban több éven át kapásnövény (például burgonya) termesztés ajánlható. Ez esetben az évente többször sekélyen végzett kapálás a taracktövek tulnyomó részét két év alatt kiirthatja. A beárnyékolás elérésére sűrűn vetett, gyorsan fejlődő takarmánynövényt, trágyázott repcét, zabosbükkönyt, fehérmustárt, csillagfürtöt, lóherét vagy az őszi kalászosok közül a rozst használhatjuk.

A magvak útján történő gyomosodás megakadályozása végett arra kell törekedni, hogy a taracktól ellepelt földeket a tövek kalászás előtt kipusztuljanak, miért is ajánlatos a földek széleinek, utaknak és árokpartoknak gyomnövényeit idejekorán többször lekaszálni.

Ellés előtt

a vemhes tehenet igen nagy gondal kell ápolni Ettől függ nemcsak a magzat fejlődése, hanem a tehen egészségügyi állapota és a tejlekenysége a következő tejelési időben.

Feltétlenül kívánatos, hogy a tehen a borjazás előtt 7—8, de legalább 6 hétig „szárazon álljon“. Ez a nyugalmi idő szükséges egyrészt azért, hogy a borju fejlődésére elegendő tápanyag áramoljon a méhbe, más-

részt, hogy a tőgy a következő tejelési időnyire magát „regenerálja“, azaz erejét visszazerezze.

Igen jó fejőstehenek hajlamosak arra, hogy egészen a borjazás napjáig tejelnek. Ezt okvetlenül akadályozzuk meg. Önmagát csalja meg az a tenyésztő, aki kapzsiságból ezt elmulasztja, s a tehenet esetleg ellésig feji. Az elapasztásnak egyik módja a jobb takarmányok elvonása, szükség esetén szalmával való táplálás; ha ez se hat elapasztólak, akkor naponta adjunk a tehénnek $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ kg. keserűsöt. Hatásos eszköz még a fejések időközének meghosszabbítása olyformán, hogy naponta csak egyszer, majd kétnaponként, később háromnaponként fejünk. Természetesen a bőjtölés alatt nagyon nyugtalan lesz a tehen; jó lesz tehát lehetőleg másik istállóba kötni átmenetileg, hogy a többit ne nyugtalanítsa.

Négy héttel a borjazás előtt megint el kell kezdeni a jobb takarmányozást, hogy a tehen jól „kitögyeljen“. A jó szénával és abrakkal ekkor nem szabad fukarkodni, mert ennek költsége a borjazás utáni jobb tejelés bőségesen megtérül. Nagyon sok magyar gazdaságban kísérletileg meggyőződtek már arról, hogy a borjazás előtt bőven abrakolt tehen 500—1000 literrel többet adott, — szemben oly évekkal, mikor még a szárazon állás idején csak fukar takarmányozásban részesült ugyanaz az állat.

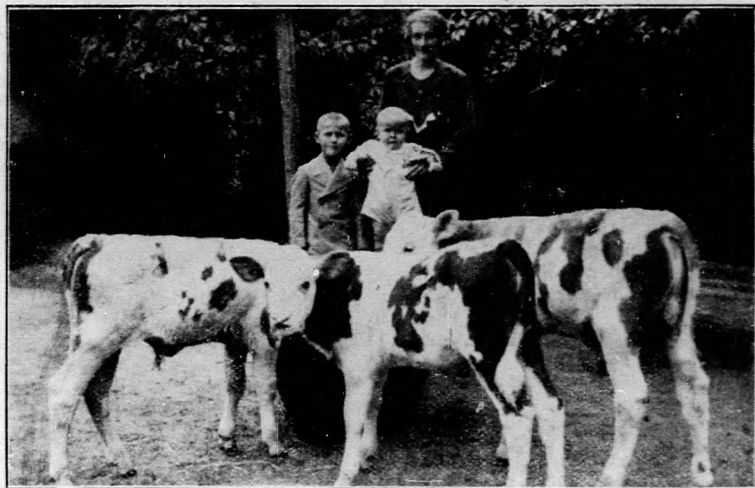
Különösen fontos, hogy ebben az időben adjunk a tehen abrakjának egy-egy kilogrammjára 2—2 deka szénsavas meszet (iszapol krétát), mert különben a tehen csontporhanyóságba esik és esetleg angol-

kóros borjut hoz a világra. A tej termelése közben ugyanis a tehen, különösen a frissfejős tehen, sok meszet ad le, annyit, amennyit a takarmányból emészteni nem képes és így kénytelen csontozatából „kölcsonvenni“. Hogy e kölcsonvétele ne betegítse meg a szervezetet, jó lesz már a borjazás előtt a csontrendszert bőségesen ellátni ezzel a fontos ásványi tápanyaggal.

Ha már a vemhes tehen farának két oldala ellazult és besüppedt, a tőgy megduzzadt, sőt már a hüvelyből szintelen, nyulós nyálkacsap huzódik ki, akkor igen közel van a szülés. A készülődő tehenet vezessük tágas, frissen almozott állásba, hol nincs légvonal és csend van.

A kompolti hármas ikerborjak

A nyár folyamán megírta a *Vasárnap*, hogy *Wieser* József kompolti kiscigazda *Citrom* nevű tehene három borjunak adott egyszerre életet. Az ikerborjakat ritkán lehet sikeresen felnevelni. A kompolti hármas iker, ugy látszik, kivételt képeznek. A márciusi születésű ikerk gyönyörű fejlődésnek indultak. Az alább között képen december havi állapotukban mutatjuk be őket. A képről is látható, hogy milyen szép fejlődésű mind a három jószág, melyek közül egyik üsző, kettő pedig bikaborju. A falu és a környék népe valóságos csodájára jár a hármas ikereknek. Meg kell itt jegyeznünk, hogy az ikerk anyja *belföldi születésű telivér szimmentháli fajta, apjuk szintén, a köztenyésztés szolgálatában álló községi apaállat*. A három borjuért, hír szerint, darabonként már 300 pengőt is kínáltak. Tenyésztőjük mindenesetre megérdemli az elismerést.

A három iker-borju

Borpiac

Karácsony előtt már kisebb mértékben érezhetővé vált a termék tartózkodása az eladástól. A legutóbbi napokban ezután komolyabb árszílárdulást lehet észlelni a piacon. Kevés az óbor, kevés az új is. Most lassan megindult az áremelkedés mindenfajta bornál. A kistermelői komercerobornál a szines fajtákért fokozottan, a fehérborokért (természetesen ujborkért) 2,3–2,4 fillért kérnek. Egy-kétféle eltéréssel ezeket az árakat el is őrlik. Az uradalmi ujborkért 2,4 fillért fizetnek általában, ami annyit jelent, hogy november óta majd négytized fillérral szílárdult az ár. A múlt évben ekkora szílárdulás csak március felé volt tapasztalható.

Az óborok iránti kereslet ma lanyhább. A tömegek az olcsó ujborkot veszik inkább és így kisebb mennyiséget lehet óborból eladni. Az óbor mai irányára hitezenként 12 fokos átlagot véve alapul 32–40 fillér minőség szerint. A badacsonyi, egri, somlói, főként pedig a tokaji óborok ára ennél lényegesen magasabb: 0,60–1 pengő körül mozog.

A gyümölcspálinka iránti érdeklődés elég élénk. A törkölypálinka ára hifo-konként 3,20–3,30, a seprőé 3,45, az őszilvóriumé 6,20–6,30 pengő. Törkölyből nem sok kínálat van.

A múlt évi fagy okozta nagy károk miatt a szőlővessző üzet élénk. Ugy az amerikai alanyra oltott fajtákat, mint a rendes európai simavesszőket mindenütt keresik. Az 1985. őszi vesszőtermés nem mindenütt kielégítő, sok a fagyos, hibás áru, tehát nagyon meg kell válogatni a beoltandó vesszőanyagot, hogy a fogamzás tökéletes lehessen. A csemeszőlővessző árak szílárdak. A híresebb, Afus-Ali, Szőlőkertek, Erzsébet Királyné, Bernát-vörös, Thallóczy, Mussolini, gróf Bethlen fajták iránt az uradalmak is ezidén élénken érdeklődnek és nagyobb tételeket vásároltak.

Irsai-M. József.

Apró írótanácsok

Téli csemegealmánk eltartására legalkalmasabb a fagymentes 5–8° hőmérsékletű, kellő szellőzöttségű és nem tulszáraz (kissé nyirkos) szoba vagy pince. A kézzel lezedett és minden sérüléstől mentes almákat egy-egy kétszeresen selyempapirba csomagoljuk s úgy helyezzük el a rendelkezésre álló polcokon. Ilyen csomagolásban az egyes fajták elérik eltarthatási korhatáruk legvégső pontját. A gyümölcsök pompásan színeződnek, hamvaságukat teljes épségben megtartják iz és zamat tekintetében, minthogy a papirburkolat azokat minden külső behatástól (pince- vagy földszag, léghuzam, stb.) megóvjá.

Burgonyatermelő gazdáinknak különösen figyelmükbe ajánljuk, hogy a télire elraktott burgonyát gyakran vizsgálják meg, mert az ideai burgonya eltarthatóságában nem bízhatunk úgy, mint normális években. Ha romlás mutatkozik a prizmákban, ne késsünk az átválogatással. Most ugyan még „pihen az élet” a gumókban, de a tél vége felé már elérkezik annak az ideje, hogy vetőburgonyáink csírázási képessége felől megnyugtatót

szerezhessünk. A csírázási próba meg-ejtésére 100 darab vetőgumót szedünk a prizmák különböző részeiről, hogy a minta az átlagnak megfelelően. Ezeket szobahőmérsékleten csíráztatjuk. A kelteleg előrehaladt csírázási folyamat során megállapíthatjuk, hogy hány normálisan csírázó gumónk van? Hány hozott vastagtövű csírárt, hány vékony, úgynevezett cérnacsírárt és hány nem hozott egyáltalán csírárt? Általában akkor lehetünk megelégedve vetőgumó-anyagunk csíráképeségével, ha legalább is (100 közül) 90 gumó egészséges, vastagtövű csírárt hoz. Ha a saját termésünk nem felel meg, akkor új vetőgumót kell vásárolni.

Hófúvások idején a cseréptetők alatt raktározott gabonagarmadák te-

jétét a hó el szokta lepni. A havat innen mielőbb seperjük le, mert megolvadás után kárt tehet benne. Épüle-teink falazatától is lapátoljuk el gondosan a havat s igyekezzünk az össze-gyülemelő vizet távol tartani. A tanyaudvarokról vesszük le a viz-tócsákat. Ezek a munkák olyan napokon is elvégezhetők, mikor más gaz-dasági munka nem akad. Ha egy gazda udvarán esős időben nincs csizmalehuzó sár, az még nem feles-leges parádé jele, hanem a rendnek bizonyítéka. Az ilyen gazdának föld-mivesmunkája is rendben szokott lenni és állatait is érdemes megnézni.

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

A helyes táplálkozásról

Mindenki tudja már manapság, hogy a helyes táplálkozás mennyire fontos az egészség szempontjából, mindenki hallott már valamit a vitaminokról, az emberi szervezet részére oly nélkülözhetetlen tápanyagokról, amelyek főleg a gyümölcsben, zöldségfélékben, tejben fordulnak elő. Állandóan hangoztatják az orvosok, hogy ezeknek a tápanyagoknak a hiányát a szervezetben semmi sem pótolhatja, s aki állandóan hust, vagy folyton csak kenyérfélét eszik, az egyszóval táplálkozástól előbb-utóbb megbetegszik, mégis olyan kevesen vannak, akik ügyelnek arra, hogy az egészségi követelményeknek megfelelően, változatosan állítsák össze étrendjüket. Pedig a zöldségféle, friss főzelék, — különösen faluhegyen — nem kerül annyiba, mint a husféle és a tetejébe még egészségesebb is. Ha már az egészségükkel ilyen keveset törődnek az emberek, elárulunk egy nagy titkot, amely talán jobb belátásra fogja bírni, legalább is a — leányokat és asszonyokat. Eláruljuk, hogy a helyes táplálkozás és változatos étrend a leghatásosabb szépség-teremtő a napfényen és levegőn kívül, különb minden varázsköncsnél és pirostónál. Megszépíti, kiszínesíti az arcot és fényesebb teszi a szemeket. S ha még ehhez hozzátesszük, hogy a helyes táplálkozás a kedélyre is nagy hatással van, nyugodtabbak, derültebbek lesznek tőle az emberek, mintha nehezen emészthető gölödi-nekkel van a gyomruk tele, akkor azt hisszük, a jó háziasszonyoknak több gondja lesz rá ezután, hogy könnyű, vitamindus étellel tegyék változatosabbá a napi étrendjüket. Nem fogják oly mélységen megvetni ezután a kalarábét, parajt, s nem fogják azt tartani, hogy lakjék jól nálunk a vendég rogyásig husfélével, mert csak nem hoznak a házra olyan szégyent, hogy krumplipürét, vagy zöldsálatát is tesznek elibe az asztalra...

A helyes táplálkozás következményeihez tartozik az is, hogy a szervezetünkbe kerülő élelmiszerek és

italok ne legyenek tulságosan hidegek, vagy melegék. A forró ételek-től könnyen megrepedhet a fogzománc s szájunkban, nyelcsővünkben égési sebek keletkezhetnek, a túlhideg ita-lok élvezetének pedig rendszeren gyomorhurut a következménye.

KÁNYA TERÉZIA

Ételreceptek

Hus mellé való kóritések és saláták: Zöldségkórités. Mikor a zöldség megfőtt a levesben, kivesszük, karikára vágjuk, aztán kevés sóval és cukorral zsírban kicsit megpároljuk; tálaláskor a hus mellé tesszük és vajás morzsával meglocsoljuk. — **Vegyes saláta.** Burgonyát főzünk, meghámozzuk és kihűjtük, aztán apró kockákra vágjuk. Zöldborsót, sárgarépat és kevés karfiolt megfőzünk, sós vízben, felvagdaltjuk, majd másfél deci tejfőt 3 deka vajjal, 1 tojássárgájával és kevés sóval folytonos keverés mellett felforralunk és ugyanúgy lehűtünk, aztán a salátára öntjük. Kevés cukrot, ecetet adhatunk hozzá. — **Árpakása-kórités.** Egy deci árpakását forró vízben befőzünk, megsózzuk s egy darab vaját keverünk belé. Lefődvé, sütőben megpároljuk, esetleg kevés vizet öntve hozzá. — **Vöröskáposztasaláta.** A vöröskáposztát meggyaluljuk, megsózzuk és kifacsartjuk, vöröshagymával zsírban kissé megpároljuk, aztán ecetet, cukrot, köménymagot, só adunk hozzá és fedő alatt teljesen megpároljuk. Melegen adjuk a hus mellé. — **Almákompót.** Az almát meghámozzuk, négy részre vágjuk s a magháztól megtisztítva, citromos vízbe tesszük. Lábasba néhány kockacukrot adunk s a citromos léből kiszedett almát reárajuk; öntünk rá annyi melegvizet, hogy ellepje és kevés citromhéjjal puhára főzzük. Kihűlvé tálaljuk be.

Dugó Dani

*Dugó Dani elment messze világnak,
Nekiadta magát a bujdosásnak.
Nagy baja van, oka is van rája,
Megcsalta a falu legszebb leánya.*

*Másra néznek azok a szép csillagok,
Melyek fényéről oly sokszor*

[Álmodott.

*Mást ölelnek szép hófehér karjai
És mást boldogítanak édes csókjai.*

KISZNER JÁNOS (Kistelek)

H I R E K

Vers, télen

Mit bálnám én
a csikorgó
kemény telet,
ha nem látnám:
rongyruhában
fagyoskodni
a nincsetlen
szegényeket.

... Csak Ők tudják,
mi is az az
élet terhe;
csak Ők tudják:
kiktől a sors
az örömet
kegyetlenül
mind elszedte...

ASZTALOS KÁLMÁN
(Csanádpalota)

Ilyen az ember élete

Ilyen az ember élete:
Soha sincsen elég esze.
Ha volna ész az emberbe',
De minden másképp mehetne.

Mennyit, de mennyit szalajtunk,
Mennyit, de mennyit mulasztunk.
Mennyit, de mennyit hibáztunk,
Mennyiszor nem jól vigyáztunk.

Itt vagyok én is, itt vagyok,
Hányszor, de hányszor szalajtok.
Addig, míg csendben nótáztam,
Hányszor, de hányszor hibáztam.

Sem asszony, sem más egyebem,
E kerek földön nincs nekem.
Pedig mi minden lehetne,
Ha volna ész az emberbe'.

Ilyen az ember élete,
Soha nincsen elég esze.
Ha volna ész az emberbe',
De minden másképp mehetne.

BŰI JÁNOS (Kocs)

Megcsalt engem a szerelem...

Tudtam, hogy nem lehet himni a
[lánynak,
Mégis meghittem én egy kis leánynak.
A szívemet hej de gyöttri a bánat,
Mért hittem én annak a csalfa
[lánynak.

De nagy bánat gyöttri az én szívemet,
Hej de megcsalt a szerelem engemet.
Ha nem hittem volna annak a
[lánynak,
Nem gyötörné a szívemet a bánat.

Beküldte: K. FÖLDES IMRE
(Kötelek)

Halálozás. Sulyos csapás érte Csizmadia András országgyűlési képviselőt, a Falu-Gazdaszövetség tevékeny választmányi tagját. Bátyja: Csizmadia Pál orosházi gazdálkodó 61 éves korában elhunyt. Nagy részvét mellett temették el.

Cigányfalu Miskolc mellett? Végre megoldják Miskolc és Diósgyőr egyre keservebb kérdését, a köbrecigányok letelepítését. Miskolc és Diósgyőr egyesült erővel felépíti a Bükkben az első magyar cigányfalut. A Csanyi-völgyben lesz ez a telep, amelynek építkezését anyagokkal teszik lehetővé. A falu Diósgyőrhöz tartozik majd és élére egy vajdát állítanak. Miskolc és Diósgyőr arra is hajlandó, hogy anyagi támogatásával hozzájuttassa a cigányokat a kenyérkeresetükhöz: ahhoz, hogy vaskorcsolással, üstkészítéssel, kosárfonással és fajarással foglalkozzanak. A cigányfalut tavasszal kezdik építeni. Kíváncsiak vagyunk, hogy a mi néhai József főhercegnek sem sikerült, azt Borsodban meg tudják-e valósítani?

„Ásványráló“ kisközség. A belügyminiszter a Győr—Moson és Pozsony közigazgatásilag egyelőre egyesített megyébe kebelezett Ásvány és Ráró községek egyesítését elrendelte. Az egyesített község jellege kisközség, végleges neve: „Ásványráló“.

Bár egyszer megmenekült a bitó árnyékából, most mégis felakasztotta magát. Muik János 62 éves szepetneki gazdát még 1931-ben a nagykanizsai statáriális bíróság elé állították gyújtogatás miatt. A hőmér már lent is volt Nagykanizsán, hogy kéznél legyen halálos ítélet esetén, a bíróság azonban a vádlottat csak fegyházbüntetésre ítélte. Amíg Muik fegyházban élt, földjét, házát elárverezték. Most szabadult ki a fegyházból, megélhetése azonban nem volt, rokonai nem fogadták be, ezért elkeseredésében felakasztotta magát.

Több mint egymillió a főváros lakossága. A Fővárosi Statisztikai Hivatal öt évenként összeírja a főváros lakosságát és a most nyilvánosságra került adatok szerint Budapest lakossága 1936. év január hó elsején elérte az 1,060.720 főt kitevő lélekszámot. Ez a szám az 1930-as népszámlálás adataival szemben 5,6 százalékos emelkedést jelent. Idegenforgalmi szempontból is fontos, hogy a város lakossága túlhaladja az egymilliót, miután a milliós városok minden külföldi idegenforgalmi és földrajzi könyvekben külön vannak csoportosítva.

Játékból agyonlőtte édesanyját egy hatéves fiúcska. Megrendítő szerencsétlenség történt az ószebíai Szabácon. Zseranics Milán tisztviselő hatéves fiúcskájára kezebe vette apja töltött revolverét és játékból anyjára emelte. A revolver elszűnt és a golyó Zseranicsné mellébe furódott. Az asszonyt kórházba szállították, de vérvesztése olyan nagy, hogy felépülésében az orvosok nem bíznak.

Csuszásnak indult a Várhegy. Január hó 10-én nagy rémülettel hallotta a főváros lakossága, hogy a Várhegy északi lejtője csuszásnak indult és a Logody-utcában, valamint a Lovas-uton néhány ház súlyosan megrongálódott. A fővárosi mérnöki hivatal azonnal vizsgálatot indított és a veszélyeztetett házak lakosságát kilakoltatta. A csuszás okát teljes bizonyossággal eddig megállapítani nem lehetett, de a mérnöki hivatal véleménye szerint további veszélytől nem kell tartani. A Várhegy oldalának lakossága azonban izgatottan figyel a mérnöki jelentéseket, mert attól tartanak, hogy még több kilakoltatás lesz szükséges.

Bikaviadal az utcán

egy spanyol városkában. A dologban az a különös, hogy ezt a fajta szórakozást tréfásnak és mulatságosnak találják a spanyolok

Egészség és önfegyelmzés. Coueizmus.

III. javított kiadás. Irta Coué Emil, kiadja Novák Rudolf és Társa Tudományi Könyvkiadóvállalat, Budapest, VIII., Baross-utca 21. E szennázációs mű értékeit nem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy a megelőző két kiadás forgalomba levő nagy példányszáma ellenére még mindig olyan nagy az érdeklődés, hogy III. kiadás kibocsátása mutatkozott szükségesnek. E mű az akaratnak testet és lelket uraló hatalmával foglalkozik és bizonyítja, hogy a szellem uralja a testet, és az erős akarat és önszuggesztio csodákra képes. A mű célja, hogy gyakorlati és egyszerű tanácsaival megtanítsa az önuralom, szellemünk és akaratunk gyakorlása és erősítésének művészetére, melynek birtoklása a mai korosan ideges és a nehéz életharcot megviselt nemzedék számára különös fontossággal bír. A mű a világ összes kultúryelvein megjelent és szerzőjét működése és e mű megírásának érdemeiért méltán nevezhetjük az emberiség jövendőjének. A III. javított magyar kiadás ára gyönyörű kiállításban csak 2.60 P. Megrendelhető kiadóhivatalunkban a pénz és 20 fillér portóköltség előzetes beküldése mellett

Nyolc ember halálát okozta a holdfogyatkozás. A ószerbiai Krusevacnál a Morava folyón súlyos szennelenségtörtént. A holdfogyatkozás a folyó közepén lepett meg egy csónakot, amely örvénybe került és elsüllyedt. Nyolcan vízbe fulltak. Egy ember megmenekült.

A tetszalott kiugrott a koporsóból, elszaladt és holtan összeesett. A marosmegyei Mezőmájas községben el akarták temetni Bohinski Anna 22 éves leányt, aki már régóta betegeskedett. Mielőtt a koporsót a sírba eresztették volna, régi szokás szerint levetették a fedelét és a pap borral hintette meg a halottat. Amikor a bor a halott leány arcába fröcsesent, a gázszénp szörnyű idejelmére a leány kinyitotta szemét, majd felült a koporsóban és látva, hogy mi történik vele, kiugrott a koporsóból és borzalmas sikoltozások közben halotti ingében elrohant. A gázszénp a félelemtől és ijedelemtől megdermedve, csak később mert keresésére indulni. Rövid kutatás után meg is találták a leányt egy szénbánya tövében, ahol összeesett és ez alkalommal valóban meghalt.

Jól állanak a vetések.

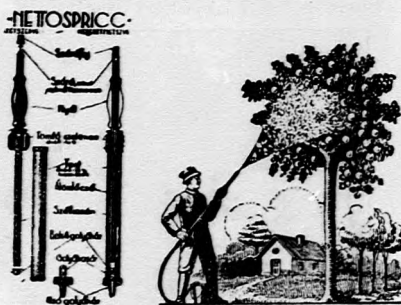
A január 16-iki hivatalos jelentés szerint az őszi vetések állása ez idő szerint általában kielégítő. A korai vetések legnagyobb részét erők és bokrosok. A késői vetések az enyhe, csapadékos időben szépen és egyenletesen kikelték és fejlődésnek indultak. Hótakaró jelentek az ország egész területén sehol sincsen. A takarmánykészletek általában szűkösek, azonban kellő és gondos beosztással és póttakarmányok adagolásával a legtöbb helyen elegendőnek mutatkoznak. A jószág egészségügyi állapota a szőrványosan előforduló megbetegedésektől eltekintve, kielégítő, kondíciója azonban helyenkint, főleg a Tiszántúlon, gyenge.

Különös bosszúállás. Grosz Ferenc sínci uradalmában az elmúlt hét egyik éjjelén ismeretlen tettes harmincegyelőnek a farkát levágta. A különös eseményeket mögött valószínűleg bosszúállás lappang.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1000 négyszögöl területen szőlőt szeretnék telepíteni. Hány tőke fér el akkora területen és kik nyújtának részletes szaktanácsot? A mi talajunkon milyen gyümölcs terem meg legjobban? (V. A., Besenyőtelek). — **Felelet:** 1000 négyszögöl területre ültethető — ha a tőkeállóság és sorállóság egyaránt 1—1 méter — 3600 arab. Nagyon is dicserendő az ügykezet, melyről levele tanúsított tesz, de azért ne feledje, hogy az 1 és fél méteres rigolozás óriási munka, mely még mindig kockázatos. Ezért azt ajánljuk, hogy forduljon bizalommal az Egerben székelő szőlészeti és borászati felügyelőséghez, hol ingyen teljes tájékoztatást kap afelől, hogy községekben, eredménytel folytatható-e a szőlőtermelés, vagy talán kárba vesztett fáradság. Ha a talaj nem erősen szikes, akkor a dió, szilva és mogyoró termelése reménykeltő.

Kérdés: Hogyan kell a szántó- és kukorica-földemen a hangyákat kiirtani, mert szerintem ezek rájárat le gabonánövényeim gyökerét s ezáltal minden évben kevesebb terméshez jutok? (L. H., Dombóvár). — **Felelet:** A hangyák szántóföldi növényeinknél nem szoktak, mint ellenségek szerepelni. Valószínűleg a cserebogár pajtorja, a mooskos pajor, vagy más efféle dolgozott ottan. Egyéb iránt a hangyákat úgy szokás irtani, hogy megkeressük a fészkeiket, ebbe szénkéneget öntünk s azután betömjük. A szénkénege-gáz megöli őket.

Szétszedve Munkában
Legújabb szabadalom
„NETTOSPRIC“
dugattyúnélküli
gyümölcsáprermetező készülék.

Olcsó, nincs benne bőrzés, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Egy perc alatt szétszedhető és könnyen tisztítható. Alkalmos permetezésre, fertőtlenítésre, meszelésre, úgy bármilyen edényből, mint háti putnyból.

Kérjen díjtalan leírást.

Gyártja és forgalomba hozza:

Takács Károly, nyug. Máv. előljáró,
Budapest, VI., Kerekes-utca 28.

Kérdés: 1. A vagyonváltás-földek ára miképpen van szabályozva? 2. A földadó etengedése miként van szabályozva? 3. Vasárnap milyen munkát szabad végezni? 4. Többgyermekes szülők milyen adókedvezményt élveznek? (3819. előfizető, Nagybajom). — **Felelet:** 1. A vagyonváltás-földek megváltási árát a pénzügyminiszter állapítja meg a mindenkor buzaáraknak megfelelően és azt a Budapesti Közlönyben közzéteszik. 2. A földadó fizetése alól mentesülnek mindazok a gazdák, akiknek egy községben lévő ingatlanuknak kataszteri tisztá jövedelme a 100 koronát nem haladja meg. Szőlőbirtok után, tekintet nélkül annak kataszteri tisztá jövedelmére, földadót fizetni nem kell. 3. Vasárnap csak azokat a munkákat szabad végezni, amelyek a gazdaság fenntartásához feltétlenül szükségesek (állatok etetése, stb.). Rendkívüli esetekben azonban a vasárnapi munkaszünetet felfüggeszthetik. 4. Nem fizet jövedelemadót az a gazda, akinek jövedelme az évi 1000 pengőt nem haladja meg. Ezt az összeget adómentes létminimumnak nevezik. A létminimum összege gyermekek esetén növekedik és pedig a második és harmadik gyermek után 100—100, negyedik és ötödik gyermek után 200—200, minden további gyermek után 300 pengővel.

Kérdés: Bünygyben feljelentést tettem egy kiskorú ellen. A törvényszék elmarasztalta és nekem a felmerült költségek megtérítette, azonban a láttelét díjának megállapítása és kifizetése iránt a községi előljáráshoz utasítottak azaz, hogy az nem az ö kötelességük. Hová forduljak? (T. F., Páhi. 190.). — **Felelet:** A fenti tényállásból nem lehet megállapítani, hogy miről van tulajdonképpen szó, így csak azt a tanácsot adhatjuk, hogy a törvényszék ítélete alapján követelje az előljárárságtól a látlelet díjának kifizetését, s ha tényleg a törvényszék a községet kötelezte annak megfizetésére, akkor nemfizetés esetén végrehajtás útján behajthatja.

Kérdés: 1927-ben Károly-csapat-kereszt-igazolványt kaptam, mégis a teljes rokkantellátási adót kell fizetnem. A községi jegyző ur szerint minden évben be kell mutatnom az igazolványt április 1-ig. Igaz-e ez? (Iff. Sz. M., Gyulamező). — **Felelet:** Nem kell minden évben bemutatni, hanem az adóhivatal köteles a bemutatást egyezbén az adózo neve mellé feljegyezni és a későbbi kivételeket ezen az alapon eszközölni. Mindenesetre a bemutatás nem jelent nagy fáradságot, tehát ha kívánják, megteheti. Saját érdeke.

Kérdés: 1. Milyen jogai és kötelezettségei vannak az özvegynek, ha a férj a vagyonát képező fél házának és a hozzátartozó ingatlanának a fele haszonélvezeti jogát ráhagyja? 2. Kötelese-e valaki a telepedési engedély díját megfizetni, ha a telepedési engedélyt csak a községbe való beköltözése után 12 évvel követelik és mennyi annak díja? (K. J., Dunaszentbenedek). — **Felelet:** A haszonélvezetbe kapott fél házban lakhat, vagy azt kiadhatja s az érte kapott lakbért magának megtarthatja. Ugyanezek öt illeti a házhöz tartozó gyümölcsösben termelt terményeknek fele. Ezzel szemben köteles a ház után járó adókat fizetni, azt megfelelőleg karban tartani. 2. Köteles. Az engedély ára 20 pengő.

Kérdés: Mennyi a ricinus-mag beváltási ára? (T. F., Páhi). — **Felelet:** A ricinus beváltási ára ab feladóállomás az elsőosztályú magért mm-ként 32 pengő, a másodosztályú magért mm-ként 19 pengő.

Kérdés: 1. Hol tudok lenyújtanyosabb árban moggyorobokor és fenýjfacsemetét beszerezni? 2. Hol vásárolhatok legolcsóbban székéneget? (B. I., Kiskunlacháza). — **Felelet:** 1. Moggyorobokrok és fenýk beszerezése ügyében írjon a földmivélségi minisztérium növényvédelmi irodájának (Budapest, Kossuth Lajos-tér 11.), honnan a legolcsóbb ajánlatot kapja. 2. Székéneget legjobban beszerezhet a földmivélségi minisztérium által fenntartott székénegraktárakból. Hogy az Ön lakóhelyéhez legközelebb hol van ilyen, azt a községházán megmondják.

Kérdés: 1. Lehet-e még ebben az évben Kaposvárodt az „erdőri szakiskolák és tanfolyamok” vizsgájt letenni? 2. Nyer-e végbizonýítványt az az egyén, aki a Szeged (királyhalmi), vagy az esztergomi alerdéskerti iskola első évet végzi el csupán és van-e ennek az elévélzetti egy évek gyakorlati jelentősége, hogy ezáltal állást nyerhet-e az illető? (K. J., Megyfa). — **Felelet:** 1. Ez év tavaszán tartják az utolsó vizsgát, de ennek megtartása egyelőre még bizonytalan. Ha lesz, ugy azt a földmivélségi minisztérium március hóban a hivatalos lapban közzé fogja tenni. 2. Nem nyer. Gyakorlati értéke nincsen. Jó tehát mindkét évet rendszeren elvégezni. Részletes felvilágosítást mindkét intézet igazgatója készségesen ad.

Kérdés: 2000 öles földemen kis család házat szeretnék építeni. Hol kaphatnék hosszlejáratu, kiskamatázásu, annuitásos kölcsönt? (D. J., Mohács-sziget). — **Felelet:** Forduljon az Országos Falusi Kislakásépít Szövetkezet igazgatóságához, Budapest, V., Náador-u. 28. és kérjen tőlük tájékoztató nyomtatványt.

Kérdés: Hol kaphatok, milyen árban és mennyi a szerzői jogdíjak a következő szindaraboknak: 1. „Uri székés”; 2. „Ez a kislány ugy éli világát”; 3. „Itamis bankó”; 4. „Jeremiás siralma?” (Ifj. H. Gy., Nagybatony). — **Felelet:** 1. Ára 1.80 pengő. Szerzői jog díja, 5 példány megvásárlásával megváltható. 2. Ára 1.20 pengő. Szerzői jog díja 3 pengő. 3. Ára 1.60 pengő. Szerzői jog díja 5 példány megvásárlásával megváltható. Ára 1.60 pengő. Szerzői jog díjára vonatkozólag a Szinpadiszerzők Egyesülete ad felvilágosítást: Budapest, VI., Kertész-u. 18. Az összes színművek kaphatók kiadóhivatalunkban az ár és 30 fillér portóköltség előzetes beklildése mellett.

Kérdés: Van-e olyan Flóbert-puska, amelyhez nem kell fegyvertartási engedély? (B. B., Döge). — **Felelet:** Nincsen.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

E. L., Jákfa. Husz filléres levélbélyeg beklildése után, levélben válaszolunk. — **B. M. Kótelek.** A kérdéses könyv kifogyott, nem kapható. — 3176. sz. előfizető. 88.742. számú sorsjeggyel 10 pengőt nyert. A másikat nem huzták ki. — **Vitéz K. Gy., Kerkasztentmiklós.** Kókai Lajos cégtől (Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3.) színműve

ket ismertető füzetet küldtünk az Ön részére. — **R. L., Csanytelek.** Sajnos, nem áll rendelkezésünkre. — **Ifj. G. J., Ináreskalucek.** Ajánljuk a „Növényvédelem” című havonta egyszer megjelenő szaklapot, amely díjtalanul mellékeli minden számhoz a „Kertész” című ugyanolyan nagyságú és terjedelmű kiadványát. A lap szerkesztősége, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 4. Előfizetési ára egy évre 8 pengő. Vörösváry és Társa magkereskedők címe: Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 3. Az „Alföldi Zöldmező Szövetség” címe Budapest, V., Alkotmány-utca 29. — **H. S. V., Pilisszántó.** Rejtvényeiből közlünk. — **Z. G. J. Jókivánságait** hálásan köszönjük s hasonlókkal viszonzunk. Sajnálattunkra nem váltak be. — **K. F. I., Kótelek.** Ezek közt is van közlésre érdemes. — **M. E., Tiszaderzs.** Tessék mások a közlésre beklildött rejtvényekhez a megfejtést is csatolni. Enélkül nem használhatjuk. — **Ifj. M. J., Moha.** Tessék beklildeni a verseket. Mi elővassuk és ha van közlésre alkalmas köztük, megjelentetjük. — **G. L., Felsőmocsolád.** Pontrejtvénye jó. — **Többeknek.** Izenjük a könyvek iránt érdeklődőnek, hogy az összes könyvek kaphatók kiadóhivatalunkban a könyvár és 30 fillér portóköltség előzetes beklildése mellett. — **Sz. M., Mélykut.** Szántó P.: „Dinnyetermesztés” című munkájának ára 1.80 pengő. — **Z. J., Ráckeve.** Wayand: „Husipari szakkönyv” ára 6 pengő. — **Sz. Gy., Győr.** Grätzer József: „Sicc, szórakoztató időöltések és eszes csalafintaságok” című könyvének ára 3.30 pengő. — **T. Sz. J., Hódmezővásárhely.** Éltető: „Sajt- és Vajgyártás”. Ára 4 pengő. — **D. J., Tiszaderzs.** Krammerfele közbökönyvek: „Bányafaköbözés”: 1.60; „Faanyagköbözés”: 5; „Gyorsfaköbözés és árszámító”: 12; „Gyorsfaköbözés” zsebkiadás 10; „Szálaköbözés”: 6; „Zsebköbözés és darabszámító”: 2 pengő.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, január hó 19-én. Állat- és Kirakodóvásár: Gyula, Kiskunfélegyháza, Nagykáta, Ráckeve.

Hétfő, január hó 20-án. Állat- és Kirakodóvásár: Büdtszentmihály, Devecser, Egyek, Győr, Heves, Kótelek, Kunmadaras, Majs, Mátészalka, Órkény, Ráckeve, Solt, Szécsény, Szendrő. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Csesztreg, Szigetvár. — **Kirakodóvásár:** Tatabánya.

Kedd, január hó 21-én. Állat- és Kirakodóvásár: Devecser, Gesztely, Solt, Szécsény. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Bieske. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Rudabánya. — **Kirakodóvásár:** Diósjenő.

Szerda, január hó 22-én. Állat- és Kirakodóvásár: Bieske, Tállya. — **Ló-, marha- és Kirakodóvásár:** Nemesvid, Zalaszántalászló. — **Kirakodóvásár:** Mikosszéplak.

Csütörtök, január hó 23-án. Nincsen vásár.

Péntek, január hó 24-én. Állat- és Kirakodóvásár: Makó.

Szombat, január hó 25-én. Állat- és Kirakodóvásár: Makó, Nagybarsány. — **Ló-, marha- és Kirakodóvásár:** Csököly. — **Marha- és sertésvásár:** Szekszárd. — **Marha- és Kirakodóvásár:** Nemes-sándorháza.

Arany- és ezüstpénzek ára

1936 január hó 14-én.

Aranypénzek: Tőzsdei jegyzése szünetel.

Ezüspénzek: 1 darab egykoronás 40 fillér; kétkoronás 80 fillér; ötkoronás 2 pengő 20 fillér; régi egyforintos 1 pengő 10 fillér.

Szinezüst kilogrammja 104 pengő.

T R É F Á K

Ujgazdagéknál

Az ujgazdagék kis Mórckája lenyelt egy pengőt, de a szülők csak két hét múlva hívatnak orvost.

— Ejnye, kérem, — csóválja meg a fejét a doktor — miért nem küldtek értem azonnal, mikor a baj megtörtént?

— Tudja, doktor ur, — mondja Mórcká anyja — nem akartuk, hogy azt higgye, hogy rá vagyunk szorulva arra az egy pengőre.

A jószívü rablógylkos

Kétszeres rablógylkossággal vádolva áll egy legény a bíróság előtt. A bíró így szól hozzá:

— A tanuk állítása szerint az a két ember, akit maga megölt, az országot árkában pofozta egymást, maga pedig, amikor meglátta őket, elővette a revolverét és letette mind a kettőt. Miért tette ezt?

A legénynek szenvedés ül az arcára és szemé könnyelábad:

— Mert mindig vérzik a szívem, ha látom, hogy két ember verekszik.

Furcsa ötlét

Egy kis dunamenti községben tábla volt kitűzve a Dunaparton, ezzel a felírással:

A folyóban fürödni
10 fillér
büntetés terhe mellett
TILOS!

Egy idegen megkérdezte a községi bíró, hogy miért büntetik ilyen alacsony összegre azokat, akik a tilalom ellenére mégis megfürdenek, mire a bíró így válaszolt:

— Azért, mert tisztaságra akarjuk szoktatni a lakosságot.

Tessék beljebb menni...

Kovács ur felszáll a villamosra és azt mondja neki a kalauz:

— Kérem, beljebb menni.

Kovács ur beljebb megy egy kicsit. A legközelebbi állomásnál megint rászól a kalauz:

— Kérem, beljebb menni.

Kovács ur megint előre megy.

Ez megismétlődik minden állomásnál és mikor a hatodiknál vannak, azt mondja a kalauz:

— Van már uraságnak jegye?

— Jegyem? — mondja Kovács ur — hiszen egész uton gyalog mentem

A RÁDIÓ MŰSORA: 1936. JANUÁR 19—25

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap I. 19

9.30: Hírek. 10—10.55: Református istentisztelet; prédikál Ravasz László dr. püspök. 11—12.15: Egyházi népének és szentbeszéd; mondja P. Vid József. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 14: Hanglemezek. 15: „A takarmánytermesztés fokozásának hatása a kisgazdaságokban”. Juhos L. dr. előadása. 15.50: Losonczy-Schweitzer Oszkár szalonzenekara. 16.40: „Az erdélyi magyar irodalom hivatása”. Ravasz László dr. előadása. 17.10: Paul Tibor klarinétózik. 17.30: A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetsége hangversenyének közvetítése a Zeneművészeti Főiskolából. 18.35: Bajor Gizi és Somlay Artur előadó-estje. 19.20: Sporthírek. 19.30: Blaha Lujza emléke. 20.50: A magyar-japán jégkorong mérkőzés közvetítése a városfigeteli műjéppályáról. 21.20: Hírek, stb. 21.40: Vajda Sándor és Pártos Ernő szalonzenekara. 22.30: A Budapesti Hangverseny Zenekar műsora. 00.05: Hírek.

Hétfő 20

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Borus és derűs képek a régi magyar falu életéből”. (Felolvasás). 10.45: „A női kézimunkák fontossága”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés. 12: Harangszó, stb. 12.05—12.30: Weidinger Ede szalonzenekara. 13.40—14.20: Ligeti Dező énekel. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diáklétfőrája. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Farkas Sándor cigányzenekara. 18.10: „A lengyel és a balti agrár-reformok”. Kerék Mihály dr. előadása. 18.40: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 20: „Majd csak lesz valami”. Székely Tibor elbeszélése. 20.30: Dobay Franciska énekel. 21.40: Hírek. 22: Mándits-jazz. 22.50: Lengyelnyelvi előadás. 23.10: Csorba Gyula cigányzenekara. 00.05: Hírek.

Kedd 21

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „A tengeri kigyó legendája”. (Felolvasás). 10.45: Divatos apróságok. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés. 12: Harangszó, stb. 12.05: Farkas Jóska és cigányzenekara. 13.30: Rendőrszenekar. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: Asszonyok tanácsadója. 16.45: Időjelzés stb. 17: Hanglemezek. 17.30: „Vitézséget birtokadomány”. H. Pálffy Ilona dr. előadása. 18: Hanglemezek. 18.55: „Belga Kongó”. Révay Géza előadása. 19.25: Az Operaház előadásának közvetítése: „Don Juan”. Dalmü 2 felvonásban. Zenéjét szerezte Mozart. 22.55: Kiss Lajos cigányzenekara. 23.15: Németnyelvi előadás. 00.05: Hírek.

Szerda 22

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „A női kalapdívat tör-

ténete”. (Felolvasás). 10.45: „Az álmatlanság”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés. 12: Harangszó, stb. 12.05—13.30: Hanglemezek. 13.40—14.25: Az Egyetemi Énekkarok éneknegyese. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diáklétfőrája. 16.45: Időjelzés, stb. 17: A Mária Terézia 1. honvédegyalozezred zenekara. 18: „A szejci csatona a világgazdaságban”. Ifj. Fellner Frigyes dr. előadása. 18.30: Bodrics Béla cigányzenekara. 19.40: Hangjátékelőadás a Studióban. „Julika”. Hangjáték négy vídám részben. Irta Csúrka Péter. 21.25: Dell' Agnola Giovanni zongorázik. 22: Hírek, stb. 22.20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 23.30: Kertész Miklós-jazz. 00.05: Hírek.

Csütörtök 23

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „A magyar népmese kincseiből”. (Felolvasás). 10.45: „A költők és a virágok”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés. 12: Harangszó. 12.05: Hanák Árpád zongorázik. 12.45: Hírek. 13—14.20: Hanglemezek. 14.40: Hírek, stb. 16.10: „Repülő nők”. Vitéz Hefty Frigyes előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „A rekord tejelések határa és tanulságai”. Vitéz Biró Gyula dr. előadása. 17.30: Reisz Pál szalonzene. 18.30: „Ki a művelt ember?”. Joó Tibor dr. előadása. 19: Hanglemezek. 20.10: Hírek, stb. 20.30: A Korál Kamaratársaság hangversenyének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. 22.30: Időjárásjelentés. 22.35: Bura Sándor cigányzenekara. 23.20: Eröss—Sovinszky-jazz. 00.05: Hírek.

Péntek 24

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Időszerű szemle”. (Felolvasás). 10.45: „Ifjusági közlemények”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés. 12: Harangszó, stb. 12.05—13.30: A József nádor 2. honvédegyalozezred zenekara. 13.40—14.20: Csilléry Béla hegedűl. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diáklétfőrája. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Lakatos Misi és Lakatos Tóni cigányzenekara. 18.30: Schöpflin Aladár beszél Herczeg Ferenc „Bizánc”-áról. 18.50: Vig György saxofonozik. 19.10: A rádió külügyi negyedőrája. 19.25: Az Operaház előadásának közvetítése: „Otello”. Dalmü 4 felvonásban. 23.05: Táncclemezek. 00.05: Hírek.

Szombat 25

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Szini Gyula elbeszéléseiből”. (Felolvasás). 10.45: Az Akadémia Goethe-szobáját ismerteti Gergely Pál dr. 11.10: Vízjelzés. 12: Harangszó, stb. 12.05—13.30: Müller Béla cigányzenekara. 13.40—14.15: Gervay Erzi énekel. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: Harsányi Gizi mesél. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „A montecarlói csillagtúra”. Hild Károly előadása. 17.30: Berzsenyi László dr. és Villax István dr. képzongorás magyar nótá számal. 18.10: „Az országos villamosítás uttörője”. Közveti-

tés a bánhidai erőműről. 19: Kálmán Mária hegedűl. 19.30: „Tévedni emberi dolog”. Harsányi Zoltó csevegése. 20: Jazz-est. 21.10: Hírek. 21.35: Kiss Béla cigányzenekara. 22.45: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 00.05: Hírek.

BUDAPEST II. 834.5 m

Vasárnap, I. 19, 12.40—13.50: Cigányzene. 15—15.45: Hanglemezek. 16.45—17.05: Szalonzene. 20.20—21.40: Hanglemezek. — Hétfő, I. 20, 18.40—19.10: Német nyelvlecke. 19.15—19.40: Előadás. 21—22: Táncclemezek. — Kedd, I. 21, 18—18.25: Mezőgazdasági felőra. 18.30—18.55: Francia nyelvlecke. 19.40—20.10: Előadás. 20.15—21.30: Hanglemezek. — Szerda, I. 22, 18.30—18.55: Olasz nyelvlecke. 19.30—20.50: Szalonzene. 21.25—22.20: Cigányzene. — Csütörtök, I. 23, 17—17.25: Előadás. 18—18.25: Angol nyelvlecke. 19.40—20.05: Munkástelőra. 20.30—21.40: Hanglemezek. — Péntek, I. 24, 18.50—19.10: Gyorsíró-lecke. 19.15—20.30: Szalonzene. — Szombat, I. 25, 17.40—18.10: Előadás. 18.10—19: Hanglemezek. 19—19.30: Mezőgazdasági felőra. 20.10—20.35: Előadás.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

K 10 mázrás tyukbeszéd
(á—a) (—n) (—c)

(Beküldte ifj. Cs. Nagy József Kaposzentbenedekről)

2. Pontrejtvény.

.á.é.a.n.b.n.s.a.e.e

(Beküldte Orosi Pál Ópályból.)

3. Szórejtvény.

SZ
R

(Beküldte Hóbor Ferenc Csernelházáról)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 6-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A múlt évi 52-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: Az ezüstfakir. 2. Szórejtvény: Buta. 3. Szórejtvény: Ténfegersé.

Megfejtették: Nagy György, Hamar Izabella, Vezér Emil, Tarcsay Irénke, Szűcs Ferenc, Máté-Tóth Gyula, Vámos Ilona, Hajagos Márton, Scholtz János, Nagy István, Márton Albert, Közégyi Piroksa, Erdei Péter, László József.

Jutalomkönyvet nyertek: Tarcsay Irénke (Lakytelek) és Márton Albert (Szeged).

Az első számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

PAPBÁCSI

Elbeszélés ★ Irtá: NYIRŐ JÓZSEF

3

Az esperes szót fogadott és teljes buzgalommal térítgette a lelkeket. Titokban figyelte, hogy az öreg pap hogyan készül a versenyprédikációra, de annak eszéágában se volt a szent könyveket forgatni. Ki nem zökkent a rendes kerékvágásból. Tovább kedélyeskedett és élte megszólt mindennapi életét, mintha vasárnap, prédikáció nem is volna a világon. Az esperes nem szólt, de magában bosszankodott és szinte szégyelte, mikor az öreg nyögve felmászott a szőszekre, hogy a lopás ellen prédikáljon. Olyan volt szegényke fekete reverendájában, mint egy szomorú ténsasszony.

Maga a szent beszéd szomorubb nem lehetett volna. Afféle se füle-farka kinlódás, hogy „hát ti kedves hiveim, ismét ellopátok hát juhot a havason s ilyen szegényt hoztok rám . . . Jól mondja az Irás, hogy „jobb lett volna, ha az ilyen embernek, ki a máséhoz hozzányul, — inkább vetett volna párnát az anyja csecsemő korában a szájára! De azért ne higyjétek, hogy ez úgy marad. Marad az ördögöt. Bűn büntetlen nem marad. Minden kiderül. Vagy előbb, vagy utóbb, de kiderül. Ez a juhlopás is kiderül s osztán jó a tömlőc, a szegény, a baj. . .“

Egy része a hiveknek édesdeden aludt a prédikáció alatt. (Nem csuda, mert egész héten a nehéz munkában kifárad az ember), a másik része furcsa arccal hallgatta. Egyiken, másikon tisztán látszott, hogy azt gondolja:

— Neköm mind beszélhet a tiszteledur, mert amire én reáteszem a kezemet, annak keresheti a nyomát akárki.

Az öreg bizonyítás helyett mérgeesen felcsattant:

— Hiába rázod a fejed Zsiga, Pétor Zsiga, mert az úgy van, ahogy én mondom. Tartsátok számon, amit mondtam ebben a juh-dologban is . . .

Az esperes alig várta, hogy vége legyen ennek a szánalmas fecsegésnek és bosszankodott magára, hogy végighallgatta. A hiveken se látszott semmi hatás. Kitolngtak a templom elé és ősi szokás szerint elbeszélgettek a hátár, az erdő, a falu, az élet dolgairól.

Egyszer csak a meglepetés moraja futott végig a tömegen és mindenki rádöbben az utra, amelyen hat megbilincselte legényt kísérték végig a csendőrök, s mindenkinek a hátára rá volt kötözve az ellopott juhok bőre. Mikor a csendőrök elhaladtak, a felocsudott nép egymásra bámult és egyszerre szabadult fel bennük, amit a templomban hallottak:

— No ezt jól megmondá a plébános ur! . . . Tiszta igaza van! . . . Ki hitte volna! . . . Mégis sokat tudó nagy ember ez a mi papunk! . . . A másik vizet se vihet neki! . . . Dehogy így belelásson a jövőbe! . . . No ezt jól megmondta! . . . Mégis igaza van! . . .

Gondütöten és megrendülve oszoltak haza az emberek. Ezt jó lesz nem felejtteni el. Az Istennel még se lehet tréfálni.

Maga az esperes is meglepődött. Hogyne! Száz esztendőben egyszer ha megtörténik, hogy valakinek a prédikációjához a bizonyíték úgy besétáljon a markába.

Az öreg pap titokzatosan hallgatott.

Aznap a csendőrmester is meg volt hiva ebédre. Az öreg pap leves után boldogan kínálta a „negyven csepp“-et.

— Ahány csepp bort az ember leves után megiszik, annyi forintot veszen ki az orvos zsebéből!

— Ammá igaz! — törölte a kezehátával zord bajszát az őrmester. — Remélem meg volt elégedve a plébános ur!

— Minden úgy ment, mint a karikacsapás!

— Miről van szó, kérem? — tájékoztatlanokodott az esperes.

— Nem jó gyermeknek mindent tudni! — kacagott az öreg pap.

Csak hosszas kérdésre árulta el, hogy az a mai dolog meg volt beszélve az őrmesterrel, hogy amíg a nép a templomban lesz, fogassa el a juhtolvajokat, s akkor kisértesse végig a falun, mikor a nép kiomlik a templomból.

Az esperes azonnal fogatott és hazament. Utközben háromszor is elhatározta, hogy az öreg papot nem lehet tovább tűrni. Sürgősen nyugdíjba kell küldeni. Még ma megteszi az előterjesztést.

A nyugdíjazásra azonban nem került sor, mert alig két hét múlva az öreg pap levelet küldött, hogy a szentségekkel ellátva szeretne elköltözni ebből az árnyékvilágból és az esperes ur ne sajnálja a fáradságot, azonnal halázz jönni.

Az esperes csodálkozott a megdöbbentő híren, mert nem hallotta, hogy az öreg pap beteg volna.

Megütözve látta, mikor megérkezett, hogy felöltözve, a régi kedves mosollyal az arcán a verandán fogadja.

— Köszönöm, ecsém, hogy eljöttél! — ölelte meg nyugodtan. — En már megyek! . . .

— De bátyám! — ellenkezett az esperes. — Mégis a legszentebb dologról van szó! Ezekkel halálos bűn tréfálni! . . .

— Tudom — remegett a hangja az öregnek — de én már megyek! . . . Engem szólítanak!

Valami különös ellenállhatatlan volt a vénemberben, ami tiszteletet parancsolt és elnémított minden elmentmondást. Az esperes csóválta a fejét, de meggyóntatta, meg is áldoztatta a templomban. Mindössze három voltak a templomban: az Isten, az esperes és a szegény utrakész öreg pap, ki mennyei mosollyal és elragadtatott hittel roskadt térdre — fehér karingben és fehér stólaban, hogy az Urat lelkebe fogadja.

Megilletődve hazamentek.

— Rózsai, vedd meg az ágyat! — kérte szeliden a testvérét, ki riadt izgalommal puhította az öreg fekvőhelyét.

Az öreg pap nehézkesen levetette a reverendát, megcsókolta, szívéhez szoritotta a kopott, megzöldült jószágát és örökre letette. Csendesesen lefeküdt és pillanatra behunyta a szeméit. Mikor kinyitotta, könnyesek voltak az apadt, gyenge látású öreg szemek.

— Miért sirsz, bátyám? — kérdezte az esperes.

Halkan, nehezen válaszolt az öreg pap.

— A kalász megérett és mégis olyan nehéz elválnia a földtől!

— Dehiszen. . . Miért nem hívtasz orvost, ha beteg vagy? — bámult az esperes.

— Nem vagyok beteg, csak . . . engem szólítanak. . . A lélek kész, de a test erőtelen. . . Pedig ez az én kitüntetésem napja, amelyért nem tudok elég hálát adni az Istennek, hogy nem kell megérnem, amik reakciók következnek . . .

— Mik következnek? — bámult a fiatalember a zavaros jósláson.

— Ember azt fel nem foghatja! — tért ki az öreg az egyenes válasz elől. . . — Kissé restelkedem is a nekem juttatott nagy kegyelem miatt. Mivel érdemeltem meg? . . . Esendő, bűnös, tökéletlen, egyszerű, szegény vénember vagyok csupán. . .

Két ráncos kezét összefogta és csendesesen imádkozni kezdett.

Még azon éjszaka meghalt. Egy forint hagyatéka maradt. A többi kiosztotta a szűkölködőknek.

Három napra rá kitört a világháború. . .

(Vége.)

Értékpapirokat,

kényszer- és hadikölcsönkötvényt, olasz vöröskereszt-sorsjegyet magas áron vásárol Barna Bank, Budapest, V., Nádor-utca 26. Tízszénel szemben. Telefon: 213—16, 104—67.

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BATHORY-U. 24.

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak január hó 14-én.

GABONATÖZSDE.

Buza 77 kg-os 18.15—18.45, 78 kg-os 18.30—18.60, 79 kg-os 18.45—18.70, 80 kg-os 18.70—18.90, felsőtiszai 77 kg-os 18.10—18.20, 78 kg-os 18.25—18.35, 79 kg-os 18.40—18.50, 80 kg-os 18.55—18.65, dunai-tiszai, fejmegyel, dunántúli 77 kg-os 17.95—18.05, 78 kg-os 18.10—18.20, 78 kg-os 18.25—18.35, 80 kg-os 18.40—18.50.

Pestvidéki rozs 16.05—16.15, egyéb 16.15—16.25; sörarpa, elsőosztályú 19—20, másodosztályú 18—18.75, harmadosztályú 17.50—18; takarmányarpa, elsőosztályú 16.50—17, másodosztályú 16.15—16.40; zab, elsőosztályú 17.60—17.75, másodosztályú 17.50—17.60; tenyéri 14.50—14.65; buzakorpa 12.90—13.10; 8-as liszt 14.75—14.90 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza márciusra: 18.26—18.27, májusra: 18.43—18.45. Rozs márciusra: 16.12—16.14, májusra: 16.06—16.08. Tenyéri májusra: 16.11—16.12, júliusra: 16 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön Magtermelő és Magkereskedelmi r. t. heti jelentése.) A magpiac változatlanul csendes. Lucernamag ára a decemberi élnék kivétel folytán annyira emelkedett, hogy egyelőre további kivétel a német részről megállapított árak mellett nem lehetséges. Löheremagban alig fordultak elő kötések, a jegyzések változatlanok. Igen élnék kereslet mutatkozik korai vetési kifejtőborsó iránt és az idén még fokozottabb mértékben állnak a megbízható fajták az érdeklődés középpontjában. Tavaszi búkkönyben még nem indult meg nagyobb forgalom. Köles és muharmag ára változatlanul tartott. Mák ára aránylag esékely kínálta és kereslet mellett nem változott. A Budapesti Áru- és Értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersáruért 100 kilónként budapesti paritásában: köles, fehér 22—25, vörös 20.50—22, vgyes 18—19; napraforgó, fehér 20—21, vgyes 18.25—18.60; lucernamag 145—153; löheremag 148—158; bíborhere 47—50; muharmag 31—32; tavaszi búkköny 32—33; esilágfűrt 11.25—12.25; tökmag, nagy 40—43, kis 31.50—32; mák (kék) 80—82; borsó: Viktória 23—26, expressz 21—23; lencse, nagy 42—47, közép 36—40; babok: dunai szokvány 30.50—31, dunántúli szokvány 30.50—31, felsőm. szokvány 30—31, gömbölyű fűrt 38—39, hosszu 38—39; barna bab 33—34; tarka bab 29—30 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 15.25, borsóhéj 14.25, borsókorpa 14.25, buzakorpa 13.50, buzakorpa 13.20, buzakarmányliszt 15.20, konkolydara 13.75, lenmagpogácsa 16.25, napraforgópogácsa 15.50, szárított répaszelet 13.25, repecpo-

gácsa 12, rozskonkoly 12.75, rozskorpa 13.75, rostakarmányliszt 15.25, tökmagpogácsa 17, kókuszdiópogácsa 15.25, melasz 11 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réji széna, másodrendű 8—9, harmadrendű 6.50—7.50, muharszéna 8.30—10, lucernaszéna 10—11.25 pengő métermázsánként, zsupszalma, 1 köve 40—50 fillér.

Tenyészarhák és jármosókrök. Elsőrendű belföldi jármosókrök (tarka) és beállítani való tinók 42—48, másodrendű belföldi jármosókrök (fehér) 44—46, másfél éves tinók 38—42, másfél éves ősök 40—44, fiatal, friss fejűs tehén 55—65 fillér kg-ként, élőszulban.

Borjувásár. Elsőrendű 82—86, másodrendű 70—80, harmadrendű 56—57 fillér kg-ként, élőszulban.

Vágómarhavásár. Bika, magyar másodrendű 32—38, bika, tarka másodrendű 33—52, harmadrendű 24—31, ökör, magyar másodrendű 34—46, harmadrendű 22—27, ökör, tarka elsőrendű 76—77, másodrendű 35—55, hamadrendű 27—34, tehén, magyar másodrendű 40—50, tehén, tarka elsőrendű 56—60, másodrendű 34—54, harmadrendű 22—32, bivaly, magyar 23, nővendék (éves) 34—48, kicsontozni való 17—20 fillér kg-ként, élőszulban.

Sertésvásár. Elsőrendű uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on felül 92—96, elsőrendű szedett 82—88, silány 64—74, angol sonkasülő 84—92 fillér kg-ként.

Lóvásár. Igás kocsi (nehéz nyugati fajta) 230—575, igás kocsi (könnyű nyugati fajta) 190—340, alárendelt minőségű 20—180, vágó 13—100 pengő.

Juharak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg szuliban 45—50 fillér kilogrammonként, gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, 3 kg sulyevonással.

Nyersbőr. Marhabőr 45 kg-ig, magyar 0.80—0.84, tarka 0.90—0.94, borjubőr, hosszu lábbal 1.80—1.85, rövid lábbal 1.90—2.00, bikabőr, tarka 0.80—0.86, nyírott 0.95—0.98, löbör, mészáros-löbör darabonként 12—12.50 pengő, kisebb löbör 10—20 százalékkal olcsóbb. A marhabőrt a Dunántúlon fenti árjegyzésnél 6—10 fillérel többet is fizettek, sőt Budapesten is egyes mészárosok 2—4 fillérel jobb árakat értek el.

Tej és tejtermékek: Teljes tej 28, lefőltözött tej 8, tejszín 200, tejfel 100—120 fillér literenként. Centrifugált vaj 280—320, tehéntúró 50—80, juhsajt 180—200, trappista 180—240, emmentáli 290—360 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Előbaromfi: Tyuk 2—3.50, csirke, rántani való 1.20—1.70, csirke, sütni való 1.50—2.60, pulyka 4—7 pengő darabonként. — Leölt baromfi: Tyuk 1.50—1.80, csirke, rántani való 2.20—2.80, csirke, sütni való 2.20—2.80, kappan 2.20—2.40, ruca, hizott 1.50—1.80, lud, hizott 1.50—1.80, pulyka, hizott 1.60—2, libamáj, nagy 5—8, libamáj, kicsi 3—5 pengő kilogrammonként. Teatojás 13, főztojás és apró 10—12 fillér darabonként.

Zsir és zsirszalonna: Szalonna, olvasztani való 1.36—1.68, sózott, kenyér 1.56—1.80, füstölt 1.80—2, háj 1.60—1.80, tepertő, zsiros 1.60—2, sertészsir, helybeli 1.52—1.80 pengő kilogrammonként.

Vad és vadhus: Szarvascomb 2—2.20, gerinc 2.50—3.60, lapocka 0.80—1.20, többi része 0.40—0.60, őz, gerinc 3—4, comb 2.40—2.60, többi része 0.40—0.60, vaddisznó, gerinc 1.50—1.80, comb 1.50, többi része 1.40—1.50 pengő kilogrammonként. Nyul, bórben 3—3.50, fácán 1.70—2.50, fogoly 0.60—1.20 pengő darabonként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes, nemes 3.20—4, félédes 2.80—3.20, rózsá 1.80—2.40, mák, kék 1—1.30, pergetett méz 1.80—2, házi szappan, szin 1—1.20, közönséges 0.80—0.96 pengő kg-ként.

Zöldség: Sárgarépa 16—24, petrezselyem 18—24, zeller 24—32, kalarábé 20—30, karfiol 50—110, vöröshagyma, mákól 22—24, közönséges 18—22, fokhagyma 120—150, cékka 20—24, fejeskáposzta 26—30, savanyított káposzta 28—40, kelkáposzta 26—36, vöröskáposzta 50—70, fodrossaláta 16—30 (1 darab), torna 120—140, burgonya, Gülbaba 26—30, őszi rózsá 18—22, nyári rózsá 24—28, Ella 12—14, kifli 24—28, tómró csiperkegomba 200—320, szárított gomba 600—1200, süttők 14—24, sóska 70—280, paraj, tisztított 20—36, fekete-retek 20—24 fillér kilogrammonként. Hónaposretek csomóként 14—20 fillér.

Gyümölcs: Alma, nemes 120—160, körte, nemes 120—160, kötözött szőlő 90—160, dió, keményhéjú 120—160, dióbél 420—480, mogyoróbél 340—400, mandula, keményhéjú 60—80, héjazott mandula 360—520, gesztenye, olasz 76—120 fillér kilogrammonként.

Fapiac. A fenyőfubehozatal csekély mértékben folyik. Az eladás igen csekély keretek között mozog. Lombfanyemekben csúszás az ízlet, de az árak szállárak. A tűzfajácban az enyhe időjárás érzeteli hatását, az árak lassan lemorzsolódnak. Bükkhasábfa 325, a dorong 275—280, cserhasáb 275—280, a dorong 245—250, gyertyánhasáb 295—300, a dorong 275—280, akáchasáb 295—300, a dorong 280—285 pengő vagononként budapesti paritásában. Az aprított tűzifa 4.50—4.50, a cserfa 4.10—4.30, vgyesfa 3.90—4 pengő, fuvartételben, Budapesten házhoz szállítva.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára január hó 14-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. Száz pengőnél többre kerül száz darab. Angol font 1665—1685; dollár 335.10—339.10; kanadai dollár 330—340; holland forint 229.55—231.55; német márka —; svájci frank 110.70—111.65 pengő. — Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab. Csehkorona 14.15—14.35; szerb dinár 7.80—7.95; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 63.75—64.75; román leu 2.80—3; bolgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30.25; osztrák schilling 80—80.70 pengő.

KIADÓTALAJDONOS:
"FALU" MAGYAR GAZDA
ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.